

TÜRKİYE ENERJİ SEKTÖRÜ HUKUKİ GÖRÜNÜMÜ NİSAN 2026

NİSAN 2026

www.bosca.av.tr

Yönetici Özeti

Nisan 2026, enerji mevzuatında kanun, yönetmelik ve EPDK kurul kararı düzeyinde çok sayıda değişikliğin yürürlüğe girdiği yoğun bir ay olmuştur. Düzenlemeler, piyasa aktörlerinin yükümlülüklerini ayrıntılandırması, denetim ve yaptırım hükümlerine ağırlık vermesi ve yan hizmet belgelendirmesi gibi bazı idari süreçleri TEİAŞ bünyesinde toplaması bakımından ortak bir nitelik taşımaktadır. Aynı dönemde yenilenebilir enerji ve depolama yatırımlarını destekleyen hükümler ile bu yatırımların gelir esaslarını sınırlandıran hükümler birlikte yer almaktadır.

Doğal gaz piyasasında BOTAŞ'ın kamuya olan borçları ile görevlendirme bedeli alacaklarının mahsubuna ilişkin kanuni düzenleme, lisanssız üretimde saatlik mahsuplaşma ve depolamaya geçişi öngören yönetmelik değişikliği, tarım arazilerinde güneş enerjisi santrali kurulumunu arazi sınıfı esasında sınırlandıran yeni rejim ve petrol ile LPG lisanslarında iflas kararının kesinleşmesi şartının kaldırılması, ayın başlıca düzenlemeleridir. Bu düzenlemelerin ortak yönü, piyasa risklerinin erken aşamada sınırlandırılması ve yatırım fizibilitelerinin daha belirli parametrelere bağlanmasıdır. Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nde üç kat artırımlı bedel rejiminin kaldırılarak yaptırımların Kanun'un genel hükümlerine bırakılması ve yan hizmet belgelendirmesinin TEİAŞ'ta toplanması da bu yönde adımlardır. Yargı kararları ise kaçak elektrik tespitinde ispat yükünün dağıtım şirketinde olduğunu ve cezai şart taleplerinde somut delil arandığını teyit etmektedir.

Düzenlemelerin etkisi kaynak ve faaliyet türüne göre farklılaşmaktadır. Mesken dışı öz tüketim tesisleri, saatlik mahsuplaşma nedeniyle gelir projeksiyonlarını yeniden gözden geçirmek durumundadır. Depolama yatırımlarında şebekeye verilen enerji için ödeme yapılmaması, fizibilitenin öz tüketim ve puant yönetimi üzerine kurulmasını gerektirmektedir. Güneş enerjisi projelerinde saha seçimi, kuru marjinal tarım arazisi şartı nedeniyle fizibilite öncesi bir ön değerlendirmeye bağlı hale gelmektedir. Gün öncesi ve dengeleme güç piyasasında azami fiyat limitinin yükseltilmesi, esnek üretim tesisleri için gelir imkânını genişletmekte, tedarik tarafında ise maliyet riskini artırmaktadır. Lisans süreçlerinde yıllık azami üretim miktarının taban değer olarak belirlenmesi ve depolama bütünleşik güneş tesisleri için ayrı bir hesaplama yönteminin getirilmesi, hibrit yatırımların planlanmasını kolaylaştırmaktadır. Dağıtım ve perakende kalite faktörü düzenlemeleri ise veri yönetimini doğrudan gelir tavanını etkileyen bir konu haline getirmektedir.

Saygılarımızla.

Av. Süleyman BOŞÇA
Yönetici Ortak

1. ENERJİ PİYASASI MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

1.1. 7577 Sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (R.G. 17.04.2026 - 33227)

17 Nisan 2026 tarihli ve 33227 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7577 sayılı Kanun'un 6 ncı maddesiyle 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na Geçici 9 uncu madde eklenmiştir.

7577 sayılı Kanun ile 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'na eklenen Geçici 9. madde, son yıllarda doğalgaz piyasasında ortaya çıkan finansal yüklerin yönetilmesine yönelik bir düzenleme niteliği taşımaktadır. Düzenlemenin temelinde, özellikle küresel enerji krizinin etkisiyle artan ithalat maliyetlerine rağmen BOTAŞ'ın iç piyasaya görece düşük fiyatlarla doğalgaz arz etmeye devam etmesi nedeniyle oluşan mali yük bulunmaktadır.

Bilindiği üzere Türkiye, doğalgazda büyük ölçüde ithalata bağımlıdır ve ithalat maliyetleri uluslararası piyasalardaki fiyat hareketlerinden doğrudan etkilenmektedir. Özellikle 2021 sonrasında yaşanan küresel enerji fiyat artışları, LNG piyasalarındaki dalgalanmalar ve döviz kuru baskısı nedeniyle BOTAŞ'ın ithalat maliyetleri ciddi şekilde yükselmiştir. Buna rağmen konutlar başta olmak üzere bazı tüketici gruplarına uygulanan fiyat politikası nedeniyle BOTAŞ uzun süre maliyetinin altında satış yapmak durumunda kalmıştır. Bu süreçte BOTAŞ'ın önemli ölçüde "görevlendirme bedeli" alacağı oluşurken, diğer taraftan vergi ve benzeri kamu yükümlülükleri de birikmiştir.

Geçici 9. madde esasen, BOTAŞ'ın Hazine'den olan görevlendirme bedeli alacakları ile kamuya olan bazı borçlarının karşılıklı mahsup edilmesini düzenlemektedir.

Düzenlemenin birinci fıkrası ile BOTAŞ'ın Ticaret Bakanlığına bağlı tahsil dairelerine olan ve vadesi geldiği halde ödenmemiş bulunan vergi, fon, pay, idari para cezası ve bunlara bağlı ferî alacaklarının, Hazine'den olan görevlendirme bedeli alacaklarına karşılık mahsup edilerek terkin edilmesi öngörülmektedir. Ayrıca bu borçlar için yeni gecikme faizi ve gecikme zammı işletilmemesi amaçlanmaktadır.

İkinci fıkra ise düzenlemeyi yalnızca geçmiş dönem borçlarıyla sınırlı tutmamakta, 31.12.2026 tarihine kadar oluşacak yeni kamu yükümlülükleri bakımından da benzer bir mahsup mekanizması kurmaktadır. Buna göre BOTAŞ'ın ilgili dönemde doğacak vergi, fon ve pay borçları aylık olarak görevlendirme alacaklarına karşılık mahsup edilerek terkin edilecektir. Böylece BOTAŞ'ın nakit çıkışı üzerindeki baskının azaltılması hedeflenmektedir.

Düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildiği üzere amaç, BOTAŞ'ın finansal sürdürülebilirliğinin korunmasıdır. Özellikle doğal gaz arz güvenliğinin devamı, tüketici fiyatlarının kontrol altında tutulması ve kamu hizmeti niteliği taşıyan faaliyetlerin kesintisiz sürdürülmesi bakımından BOTAŞ'ın mali yapısının desteklenmesi amaçlanmaktadır.

1.2. Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 02.04.20206 – 33212)

12/5/2019 tarihli ve 30772 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinde kapsamlı bir değişikliğe gidilmiştir.

Değişikliğin en kapsamlı dönüşümü mahsuplaşma rejiminde gerçekleşmektedir. Yönetmeliğin 4 üncü maddesinde mahsuplaşma, önceki metindeki "belirli bir zaman dilimi" ifadesi yerine "saatlik zaman dilimi içinde gerçekleşen" işlem olarak yeniden tanımlanmakta; yeni 26 ncı madde uyarınca 5 inci maddenin birinci fıkrasının (ç) ve (d) bentleri kapsamındaki tesisler ile 12/5/2019 tarihinden itibaren çağrı mektubu almaya hak kazanan yenilenebilir kaynaklı tesislerin mahsuplaşması, piyasa işletmecisi tarafından saatlik olarak yapılmaktadır.

Saatlik mahsuplaşma, üretim ve tüketimi saatlik bazda örtüşmeyen tesislerde öz tüketim avantajını daraltabilir. Burada belirleyici bir istisna mevcuttur. 26 ncı maddenin yirminci fıkrası, 12/5/2019 sonrası mesken abonelikleriyle ilişkili tesislerin mahsuplaşmasının aylık yürütülmesini sürdürmektedir. Bu nedenle saatlik mahsuplaşmanın daraltıcı etkisi mesken tüketicilerinde değil, ticarethane, sanayi, tarımsal sulama ve kamu/diğer abone gruplarındaki öz tüketim tesisleri ile (ç) ve (d) bentleri kapsamındaki tesislerde ortaya çıkmaktadır. Üretimle tüketimin gün içinde örtüşmediği yük profillerinde, bir saatteki fazla başka bir saatteki açığı kapatamayacağından, aylık mahsuplaşmaya kıyasla mahsup edilebilir enerji miktarı azalabilir; buna karşılık gündüz üretimi ile gündüz tüketimi büyük ölçüde örtüşen sını ve ticari tesislerde etki sınırlı kalabilir. Etkinin büyüklüğü tesisin tüketim eğrisine, kaynak türüne ve uygulanacak tarife kademesine göre değişeceğinden, sonucun uygulama esasları birlikte değerlendirilmesi uygun olacaktır.

Piyasa işletmecisinin saatlik mahsuplaşma ve veri altyapısını 1/5/2026 tarihine kadar tesis etmesi, bu tarihe kadar işlemlerin aylık mahsuplaşma kapsamında yürütülmesi öngörülmektedir.

Değişikliğin ikinci ana eksenini depolamadır. Yönetmeliğe eklenen Ek 3 üncü madde, lisanssız üretim tesisine bütünleşik depolama ünitesi kurulmasını düzenlemekte, ilgili kişiler Elektrik Piyasasında Depolama Faaliyetleri Yönetmeliği çerçevesinde üretim tesisinin elektriksel gücüne kadar depolama ünitesi kurabilmektedir. Düzenlemenin kilit yönü, depolama ünitesinden şebekeye verilen enerji için ödeme yapılmaması, depodan verilen miktarın ölçülememesi halinde ise ihtiyaç fazlası enerjinin tamamının ödemesiz kalmasıdır. Bu enerji görevli tedarik şirketince üretilmiş sayılarak YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak değerlendirilmektedir. Düzenleme depolamayı öz tüketim ve puant yönetimi aracı olarak konumlandırmakta, depolama gücünün üretim tesisinin elektriksel gücüyle sınırlanması ve depodan verişin gelir doğurmaması nedeniyle, proje geliştiricilerin depolama fizibilitesini satış geliri yerine öz tüketim ve çekiş optimizasyonu üzerinden kurması gerekecektir. Kabulde tanınan yüzde on tolerans ise tasarım ve ölçümde sınırlı bir esneklik sağlamaktadır.

Bağlantı rejiminde 7 nci madde, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (h) bendi kapsamındaki tesisler ve müşterek üretim tesisleri için, mevcut dağıtım şebekesinin yanında başvuru sahibince tesis edilecek dağıtım varlıkları üzerinden de bağlanma imkânı tanımaktadır.

Değişiklik, 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu kapsamındaki endüstri bölgelerini tanımlayarak yönetmeliğin çeşitli maddelerinde organize sanayi bölgeleriyle aynı konuma yerleştirmektedir. İlgili şebeke işletmecisi tanımına EB dağıtım lisansı sahibi tüzel kişiler eklenmekte, bağlantı ve ilişkilendirme hükümlerinde "OSB veya EB" ifadesine yer verilmektedir. Bu düzenleme, endüstri bölgelerindeki sanayi yatırımcıları için lisanssız üretim ve öz tüketim modellerini uygulanabilir kılmakta; OSB rejiminde edinilen uygulama tecrübesinin endüstri bölgelerine taşınmasını gündeme getirmektedir.

Süre, ekipman ve yaptırım hükümlerindeki değişiklikler daha sınırlıdır. 19 uncu maddede ÇED, imar ve diğer izin ve onaylar ile kabul işlemlerine ilişkin kademeli süre yapısı korunmakta; yalnızca kısmi kabule ve süre sonunda hükümsüzlüğün kapsamına dair ifadeler güncellenmektedir. Bu yönüyle süre rejimi yeniden ihdas edilmemiş, mevcut yapı ayrıntılandırılmıştır. 37 nci maddede ana ekipmanların son beş yıl içinde üretilmiş olması şartı; türbin, jeneratör, kanat, panel, invertör ve batarya sayılarak açıklığa kavuşturulmakta, istisna kapsamı genişletilmektedir. Kabul işlemleri yapılmadan işletmeye alınan tesisler bakımından ise, eskiden de bulunan şebekeden ayırma, demontaj ve üç yıllık başvuru yasağına; kurulu güç, kapasite kullanım oranı ve aktif enerji bedeli üzerinden hesaplanan parasal tahakkuk ile aykırılığın sürmesi halinde tutarın her tespitte katlanması eklenmektedir.

Yönetmelik değişikliğinin etkileri bakımından, mesken dışı öz tüketim tesisleri başta olmak üzere ilgili projelerin gelir ve fizibilite projeksiyonları saatlik mahsuplaşmaya göre yeniden gözden geçirilmelidir. Depolama yatırımlarında güç sınırı ve depodan verişin gelir doğurması esas alınarak tasarımın öz tüketim ve puant yönetimi üzerine kurulması, kapasite darboğazı olan bölgelerde öz dağıtım varlığı imkânının değerlendirilmesi yerinde olacaktır.

1.3. Tarım Arazilerinin Korunması ve Kullanılması Hakkında Yönetmelik (R.G. 04.04.2026 - 33214)

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununa dayanılarak hazırlanan Yönetmelik, tarım arazilerinin sınıflandırılması ile tarımsal ve tarım dışı amaçlı kullanım izinlerine ilişkin usul ve esasları yeniden düzenlemektedir. Yönetmelik, 9/12/2017 tarihli ve 30265 sayılı Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmeliği yürürlükten kaldırmaktadır. Enerji sektörü bakımından Yönetmelik, yenilenebilir enerji santralleri, iletim ve dağıtım altyapısı, petrol ve doğal gaz ile madencilik faaliyetlerinin tarım arazileri üzerinde konumlandırılmasına ilişkin izin çerçevesini belirlemekte, özellikle güneş enerjisi santrallerinin kurulabileceği arazileri sınıfı esasında sınırlandırmaktadır. Ayrıca tarımsal üretime yönelik güneş enerjisi santralleri için ayrı bir izin rejimi öngörülmektedir.

Yönetmeliğin enerji yatırımcıları bakımından öne çıkan hükmü, güneş enerjisi santrali kurulacak arazinin sınıfına ilişkin getirilen sınırlamadır. 7 nci maddenin yedinci fıkrası uyarınca güneş enerjisi santrali kurulacak alanın kuru marjinal tarım arazisi niteliğinde olması zorunlu tutulmakta, bu sınıf dışındaki araziler için yapılan taleplerin hiçbir şekilde toprak koruma kurulu gündemine alınmayacağı belirtilmektedir. Aynı zorunluluk, hibrit santrallerde ana santrale ek olarak kurulacak güneş enerjisi santrali için izinlendirilecek alan bakımından da geçerlidir. Bu düzenleme, ticari amaçlı güneş enerjisi projelerinde saha seçimini doğrudan etkilemekte ve proje geliştiricilerin fizibilite aşamasından önce ilgili parselin arazi sınıfını esas alan bir ön değerlendirme yapmasını gerekli kılmaktadır.

Alternatif alan ve tarımsal arazi kullanım bütünlüğü bakımından ise birden fazla istisna öngörülmektedir. 9 uncu maddenin dördüncü fıkrasıyla, 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu kapsamındaki petrolün aranması ve çıkarılması, 5686 sayılı Kanun kapsamındaki jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli sular ile 3213 sayılı Maden Kanununda sayılan I inci grup dışındaki madenlere yönelik arama ve çıkarma faaliyetleri için, kaynağın bulunduğu yerin sınırlı olması gerekçesiyle alternatif alan ve tarımsal arazi kullanım bütünlüğü bulunmadığı kabul edilmektedir. Aynı maddenin beşinci fıkrasıyla, yenilenebilir enerji santralleri ve bunlara ait depolama tesisleri ile yol, trafo, şalt merkezi ve iletim hattı tesisleri için de aynı yaklaşım benimsenmektedir. Depolama tesislerinin bu kapsama açıkça alınması, depolamalı ve hibrit yenilenebilir enerji yatırımlarının yaygınlaştığı bir dönemde söz konusu tesislerin izin sürecini santralin tabi olduğu rejimle uyumlu hale getirmesi bakımından önem taşımaktadır. Bununla birlikte güneş enerjisi santralleri için yedinci fıkradaki kuru marjinal tarım arazisi şartı saklı kaldığından, rüzgâr, jeotermal ve hidroelektrik santralleri arazi sınıfı yönünden güneş santralleriyle aynı sınırlamaya tabi tutulmamakta; bu durum kaynak türüne göre farklılaşan bir konumlandırma rejimi ortaya çıkarmaktadır.

Usul ve kurumsal koordinasyon yönünden, il özel idaresi ve belediye yetki alanı dışında kalan petrol ve doğal gaz arama-işletme, madencilik, yenilenebilir enerji ve elektrik iletim hattı yatırımlarına ilişkin amaç dışı kullanım taleplerinin gerçek veya tüzel kişilerce TAD Portal üzerinden il müdürlüklerine iletileceği, irtifak

alanlarının portala girişinin ise zorunlu olmadığı düzenlenmektedir. 8 inci maddede, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu veya Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi tarafından 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 19 uncu maddesi kapsamında alınan kamu yararı kararı yerine geçen kararların, Kanunun 13 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi çerçevesinde değerlendirileceği belirtilmektedir. Büyük ova koruma alanı dışındaki yüksek nitelikli tarım arazilerinde, Kurumun talebi üzerine yenilenebilir enerji kaynak alanlarının kullanımına ilişkin yatırımlar başta olmak üzere petrol ve doğal gaz faaliyetleri ile kamu yararı kararı alınmış madencilik faaliyetleri, büyük ova koruma alanlarında ise tabii kaynak arama faaliyetleri, alternatif alan bulunmaması, kurul uygun görüşü ve toprak koruma projesine uyulması koşullarıyla izin verilebilecek faaliyetler arasında sayılmaktadır. 16 ncı maddede ayrıca, iletim hattı güzergâhında kalmakla birlikte zeminde tarımsal faaliyetin sürdürülmesine imkân veren araziler için sabit tesisler hariç olmak üzere tarım dışı amaçlı kullanım izni düzenlenmeyeceği belirtilerek, hat irtifakının tarımsal kullanımla bir arada yürütülmesine olanak tanınmaktadır.

Tarımsal üretime yönelik güneş enerjisi uygulamaları ise ayrı bir rejime tabi tutulmaktadır. Tarımsal amaçlı yapının müştemilatı niteliğindeki çatı güneş enerjisi santrali ile sulama amaçlı güneş enerjisi santrali, tarımsal amaçlı yapı olarak kabul edilmekte ve Ek-15'te yer alan değerlendirme tablosu çerçevesinde izinlendirilmektedir. Arazi sınıfının mutlak, özel ürün veya dikili tarım arazisi olması halinde kural olarak çatıya, marjinal tarım arazilerinde ise öncelikle çatıya, yetmemesi durumunda tesis alanının sınırlı bir oranında zemine kurulum öngörülmektedir. Sera üzerine çatı uygulaması bitkisel üretim tekniği gerekçesiyle uygun görülmezken, seranın elektrik ihtiyacı için marjinal arazi şartıyla zemine sınırlı ölçekte kurulum mümkün kılınmaktadır. Bu kapsamdaki yatırımlarda Ek-14'te yer alan taahhütname alınmakta, Bakanlık denetimleri sonucunda altı ay ve daha fazla süreyle tarımsal üretimden vazgeçildiğinin veya elektriğin amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde iznin iptal edileceği, durumun ilgili şebeke işletmecisine ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna bildirileceği ve üretilen elektriğin mahsuplaşmaya konu edilmeksizin YEKDEM'e bedelsiz katkı olarak verileceği düzenlenmektedir. Söz konusu sonuç, tarımsal tüketiciler ve lisanssız üretim uygulamaları bakımından dikkatle değerlendirilmesi gereken bir yükümlülük ortaya koymaktadır.

1.4. Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 08.04.2026 – 33218)

Söz konusu Yönetmelik ile 17/6/2004 tarihli ve 25495 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin "Lisansların Sona Ermesi ve İptali" başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasında lisansın sona ermesi sebepleri arasında sayılan (a) bendi değiştirilmektedir.

Düzenleme, Yönetmeliğin 17 nci maddesinde sayılan birden fazla lisans sona erme sebebi arasından yalnızca (a) bendinde yer alan iflasa ilişkin unsurunu yeniden tanımlamaktadır. Önceki metinde söz konusu bende dayalı sona erme için iflas kararının kesinleşmesi, başka bir ifadeyle olağan kanun yollarının tüketilmesi ya da bu yollara başvurulmaksızın süresinin geçmesi aranmaktaydı. Yeni metinde ise lisans sahibi hakkında iflas kararı verilmesi, bu bende dayanılarak lisansın sona erdirilmesi için yeterli sayılmaktadır. Bu çerçevede, asliye ticaret mahkemesince verilen iflas kararı henüz kesinleşmemiş olsa dahi anılan bend kapsamında lisansın sona ermesi sonucu doğabilecektir.

Değişiklik ile mali güçlüğü düşen lisans sahibinin, kesinleşmemiş bir iflas kararına rağmen faaliyetlerine devam edebilme imkânı daralmakta, buna karşılık iflas sürecindeki belirsizliğin piyasaya yansıma süresi kısalmaktadır. Lisansın geç sona ermesinden kaynaklanabilecek piyasa risklerinin sınırlandırılması yönünde bir tercih olarak değerlendirilebilecek bu yaklaşım, iflas kararının üst yargı mercilerince kaldırılması ihtimaline karşı öngörülebilirlik ve hukuki güvenlik tartışmalarını gündeme getirebilecek niteliktedir.

Lisans sahipleri ve sektör aktörleri bakımından, iflas kararının verilmesi ile (a) bendi kapsamında lisansın sona ermesi arasındaki sürecin Kurum uygulamasında ne şekilde yürütüleceği, kesinleşmemiş iflas kararının sonradan kaldırılması halinde lisansın yeniden tesisinin mümkün olup olmayacağı ve devam eden faaliyetlerin hangi usulde sonlandırılacağı önem taşımaktadır. Bunun yanı sıra dağıtıcı-bayilik ilişkilerinde, depolama hizmet sözleşmelerinde ve finansman düzenlemelerinde iflas kararının verilmesine bağlanan sözleşmesel sonuçların gözden geçirilmesi gerekebilecektir.

1.5. Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 08.04.2026 – 33218)

Söz konusu Yönetmelik ile 16/9/2005 tarihli ve 25938 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin "Lisansların sona ermesi ve iptali" başlıklı 17 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan "iflasının kesinleşmesi" ibaresi "iflasına karar verilmesi" şeklinde değiştirilmektedir.

Düzenleme, Yönetmeliğin 17 nci maddesinde sayılan birden fazla lisans sona erme sebebi arasından yalnızca (a) bendinde yer alan iflasa ilişkin unsurunu yeniden tanımlamaktadır. Önceki metinde söz konusu bende dayalı sona erme için iflas kararının kesinleşmesi, başka bir ifadeyle olağan kanun yollarının tüketilmesi ya da bu yollara başvurulmaksızın süresinin geçmesi aranmaktaydı. Yeni metinde ise lisans sahibi hakkında iflas kararı verilmesi, bu bende dayanılarak lisansın sona erdirilmesi için yeterli sayılmaktadır. Bu çerçevede, asliye ticaret mahkemesince verilen iflas kararı henüz kesinleşmemiş olsa dahi anılan bend kapsamında lisansın sona ermesi sonucu doğabilecektir. Aynı tarihli Resmî Gazete'de Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliği bakımından da paralel nitelikte bir değişiklik yapılmış olması, düzenlemenin akaryakıt ve LPG lisans rejiminde iflasa bağlı sona erme bakımından yaklaşım birliği oluşturma yönünde bir tercih olarak değerlendirilebileceğini göstermektedir.

LPG piyasasının yapısal özellikleri dikkate alındığında, değişikliğin etkileri farklı lisans kategorileri bakımından farklılaşmaktadır. LPG Dağıtıcı ve LPG Depolama Lisansları, sona erme yetkisinin Kurul'a ait olduğu, sektörün omurgasını oluşturan büyük ölçekli yapılardır. Bu lisansların iflas kararına bağlı olarak sona ermesi, geniş bayilik ağlarını, stok yükümlülüklerini ve tüketici sürekliliğini doğrudan etkileyebilecek niteliktedir.

LPG Otogaz Bayilik ile tüp muayene, tamir, bakım, imalat ve taşıma lisansları bakımından sona erme yetkisi Daire Başkanlığı düzeyinde olmakla birlikte, mali güçlüğü düşen işletmeler için idari sürecin daha erken işlemeye başlaması söz konusu olabilecektir. Mevcut Yönetmelikte yer alan, LPG Dağıtıcı Lisansı sahibinin faaliyetlerini sona erdirmeden en az üç ay önce bayilerini haberdar etme ve Kuruma bilgi verme yükümlülüğünün, kesinleşmemiş bir iflas kararına dayalı sona erme süreci ile nasıl bağdaştırılacağı uygulamada karşılaşılabilecek sorulardan biri olarak görülmektedir.

Düzenleme; finansman kuruluşları, dağıtıcı-bayilik ilişkisindeki taraflar ve stok yükümlülüğü kapsamında üçüncü kişilerle taahhüt ilişkisi içindeki işletmeler bakımından dolayı sonuçlar doğurabilecek mahiyettedir. Lisansın geç sona ermesinden kaynaklanabilecek piyasa risklerinin sınırlandırılması yönünde bir tercih olarak değerlendirilebilecek bu yaklaşım, iflas kararının üst yargı mercilerince kaldırılması ihtimaline karşı öngörülebilirlik ve hukuki güvenlik tartışmalarını gündeme getirebilecek niteliktedir. Özellikle LPG Dağıtıcı Lisansı sahibinin iflası halinde, bayilik sözleşmeleri, stok taahhütleri ve son tüketiciye yönelik ikmal sürekliliği bakımından doğabilecek etkilerin sektörel boyutu yakından takip edilmesi gereken bir mesele olacaktır.

1.6. Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 09.04.2026 - 33219)

9 Nisan 2026 tarihli, 33219 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik yönetmeliği ile 26 Kasım 2017 tarihli ve 30252 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinin yan hizmet belgelendirme rejimine ilişkin temel hükümleri yeniden düzenlenmektedir.

Değişikliğin temel niteliği, yan hizmet belgelendirme sürecinin TEİAŞ bünyesinde merkezileştirilmesidir. Önceki rejimde sekonder frekans kontrolü ve talep tarafı katılımı hizmetleri dışında kalan yan hizmetlere ilişkin performans testleri TÜRKAK veya TÜRKAK ile karşılıklı tanıma anlaşması bulunan akreditasyon kurumlarınca TS EN ISO IEC 17020 standardına göre A Tipi muayene kuruluşu olarak akredite edilmiş bağımsız firmalarca yürütülmekte, sertifikalar da bu kuruluşlarca düzenlenmekteydi. Yeni düzenlemeyle birlikte performans testlerinin TEİAŞ tarafından gerçekleştirilmesi ve belgelerin TEİAŞ tarafından onaylanması esası benimsenmektedir. Aynı yönde Yönetmeliğin 7 nci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi de yeniden yazılarak yan hizmet sağlama yükümlülüğü bulunan tüzel kişilerin performans testlerinin TEİAŞ tarafından gerçekleştirilmesini sağlama yükümlülüğü açıkça tanımlanmaktadır. Sistem işletmecisi konumundaki TEİAŞ, böylece yan hizmet sağlama kapasitesinin doğrulanmasına ilişkin tek belgelendirme otoritesi haline gelmektedir.

Yeni Madde 8'in birinci fıkrasında, önceki düzenlemedeki istisnai sayım kaldırılarak tek tip bir belgelendirme rejimine geçilmektedir.

Önceki düzenleme, akredite firmalar tarafından düzenlenen yan hizmet sertifikası rejiminden talep tarafı katılımı, sekonder frekans kontrolü ve bölgesel kapasite kiralama hizmetlerini dışarıda bırakmakta, bunlardan ilk ikisi için aynı fıkroda TEİAŞ kaynaklı test raporu mekanizmalarına yer verilmekteydi. Bölgesel kapasite kiralama hizmeti ise gerçek anlamda belgelendirme rejiminin dışında kalmakta, doğrulama ihale ve dengeleme güç piyasası katılımı üzerinden işlemekteydi. Yeni metnin genel ifadesi karşısında, bölgesel kapasite kiralama kapsamındaki üretim tesislerinin belgelendirme yükümlülüğüne dâhil edilip edilmediği veya bu hizmet türüne özgü ikincil düzenleme yapıp yapılmayacağı uygulama yoluyla netleşecek bir husus olarak değerlendirilmektedir. Yine yeni Madde 8'in yedinci fıkrasında 1 Ocak 2025 sonrası elektrik üretim lisansı almış üretim tesisleri için yer alan yükümlülüğün ifadesi de değiştirilmiştir. Önceki hâlinde "sınırlı frekans hassasiyet modu hizmeti testini yapmakla yükümlüdür" şeklinde test yapma yükümü olarak ifade edilen düzenleme, yeni metinde "sınırlı frekans hassasiyet modu hizmetini yapmakla yükümlüdür" biçimine dönüştürülmüştür. Yükümlülüğün test boyutundan hizmet sağlama boyutuna uzanan bir çerçeveye taşındığı izlenimi doğmakta; ancak fıkranın belgelendirme esaslarını düzenleyen Madde 8 bünyesinde yer alması, uygulamanın yönünü belirsiz kılmaktadır.

Değişiklik, başta primer ve sekonder frekans kontrolü, reaktif güç kontrolü, oturan sistemin toparlanması ve sınırlı frekans hassasiyet modu hizmetleri olmak üzere belgelendirme yükümlülüğü taşıyan tüm yan hizmet birimlerini doğrudan ilgilendirmektedir. Lisanslı üretim tesisleri, müstakil elektrik depolama tesisleri ve toplayıcılar yönünden yan hizmetler piyasasına katılımın ön koşulu olan sertifikasyon sürecinin idari muhatabı ve usulü değişmektedir. Yeni Madde 8'in altıncı fıkrasında, performans testlerinin TEİAŞ tarafından gerçekleştirilmesini ve ilgili belgenin TEİAŞ'a sunulmasını sağlama sorumluluğunun ilgili tüzel kişide kaldığı vurgulanmaktadır. Önceki düzenlemede tüzel kişi testleri akredite firmalar aracılığıyla gerçekleştirmekle sorumlu iken, yeni düzenlemede sorumluluğun konusu testlerin TEİAŞ tarafından gerçekleştirilmesini sağlamaya dönüşmüştür. Söz konusu sorumluluk formülasyonu, edimi yerine getiren tarafın piyasa aktöründen kamu kuruluşuna geçmiş olmasına karşın yükümlülüğün tüzel kişide tutulması suretiyle, test sürecindeki olası gecikme veya tıkanmaların TEİAŞ'ın kurumsal kapasitesinden bağımsız biçimde tüzel kişilere yansiyabileceği bir hukuki çerçeve oluşturmaktadır. Yeni Madde 8'in ikinci fıkrasında ise yan hizmet raporlarının TEİAŞ'a sunulması bakımından önceki metinde yer alan "yan hizmeti sunmaya başlamadan önce" ifadesi kaldırılmış; sunum zamanlaması yalnızca tedarik sürecinde belirlenen aşama veya yan hizmet anlaşmasındaki şartlar çerçevesine bırakılmıştır.

Geçici Madde 12 ile getirilen geçiş rejimi, düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarih ile yeni belgelendirme rejiminin tam uygulamaya geçtiği 1 Eylül 2026 tarihi arasında sınırlı bir esneklik tanımaktadır. Bu dönemde testleri yapacak firmalardan akreditasyon şartı aranmamakla birlikte, testlerin geçerliliği TEİAŞ gözlemcisinin bulunmasına bağlanmaktadır. Söz konusu geçiş hükmü, sertifikasyon süreçlerinde kısa vadeli bir tıkanma yaşanmaması bakımından işlevsel bir köprü oluşturmakta, ancak gözlemcilik usul ve esaslarının somut çerçevesinin TEİAŞ tarafından zamanında belirlenmesi, geçiş döneminde hukuki belirliliğin sağlanması açısından önem taşımaktadır.

1.7 .Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (R.G. 29.04.2026 – 33238)

29 Nisan 2026 tarihli, 33238 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yönetmelik değişikliklerinin önemli kısmı yaptırım rejimine ilişkindir. 5 inci maddeye eklenen yeni fıkra, lisans devri sayılmayan birleşme, bölünme, satış, kiralama, proje finansmanı kapsamındaki devir ve icra satışı işlemleri sonrasında devralan tüzel kişinin Kurul'un belirlediği yükümlülükleri süresinde yerine getirmemesini Kanun'un 16 ncı maddesindeki yaptırımlara bağlamaktadır.

27 nci maddenin birinci fıkrasındaki değişiklik yalnız lisans sahiplerini değil önlisans sahiplerini de kapsamakta, mevzuata aykırılığın yanına Kurul kararıyla belirlenen yükümlülüklerin süresinde yerine getirilmemesi de yaptırım sebebi olarak eklenmekte, Kanun'un 16 ncı maddesine önceden koşulsuz yapılan atıf ise bu defa "ilgili mevzuatta ayrıca düzenleme bulunmaması" koşuluna bağlanmaktadır. Sonuç olarak somut olayda önce özel bir yaptırım hükmü aranacak, böyle bir hüküm yoksa Kanun'un 16 ncı maddesi uygulanacaktır. Geçici 48 inci madde de aynı mantıkla kurulmuş olup, 43 üncü maddenin yürürlükten kaldırılan fıkraları kapsamında henüz işlem tesis edilmemiş aykırılıklar 27 nci maddenin birinci fıkrasına göre değerlendirilecektir. Bu, üç kat bedel uygulaması yerine Kanun'un 16 ncı maddesinde yer alan yazılı uyarı, idari para cezası ve gerektiğinde lisans iptali yaptırımlarının gündeme gelmesi anlamına gelmektedir.

34 üncü ve 34/A maddelerine eklenen fıkralarla, görevli tedarik şirketleri dışındaki tedarik lisansı sahipleri ile toplayıcı lisansı sahipleri, şirket unvanında dağıtım bölgesinin adını kullanamayacak ve dağıtım şirketiyle aynı marka ve logoyu paylaşamayacaktır.

Aynı holding bünyesindeki tedarik veya toplayıcı şirketler ile dağıtım şirketi arasında süregelen kurumsal kimlik benzerliği, serbest tüketici tarafında iki faaliyetin birbirine karıştırılmasına yol açabilmekteydi. Getirilen düzenleme bu yönde bir ayrıştırma sağlamaktadır. Uyum süreci ticaret unvanı değişikliği, marka ve logo revizyonu, internet sitesi ve faturalama materyalleri ile abonelik dokümanlarının güncellenmesini kapsayacaktır. Geçici 47 nci madde, halihazırda aykırı durumda bulunan tüzel kişilere bu uyum için 31 Aralık 2026'ya kadar yaklaşık sekiz aylık bir süre tanımaktadır. Görevli tedarik şirketi olmayan tedarik lisansı sahipleri ile toplayıcı lisansı sahipleri açısından öncelikli iş, 31 Aralık 2026'ya kadar şirket unvanı, marka ve logo bakımından dağıtım şirketinden ayrışmanın sağlanmasıdır. Bu kapsamda ticaret sicili tescili, lisans tadili, KEP ve UETS kayıtlarının güncellenmesi ile faturalama, internet sitesi ve tüketici iletişimde kullanılan görsel malzemenin gözden geçirilmesi gerekmektedir.

43 üncü maddenin on altıncı, on yedinci, yirmi birinci ve yirmi ikinci fıkralarının kaldırılması, ortaklık yapısı değişikliklerinde, birleşme veya bölünme süreçlerinde, ÇED başvuru sürelerine uyumsuzlukta ve 5 inci maddenin üçüncü fıkrası kapsamındaki devir-satış işlemlerinin süresinde tamamlanmamasında uygulanmakta olan üç kat artırımlı bedel rejimini ortadan kaldırmaktadır.

2. ENERJİ PİYASASI DÜZENLEME KURULU KARARLARI

2.1. EPDK'nın 02.04.2026 Tarih ve 14436 Sayılı Kurul Kararı (R.G. 03.04.2026 – 33213)

3 Nisan 2026 tarihli ve 33213 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan EPDK'nın 02.04.2026 tarihli ve 14436 sayılı Kurul Kararı ile 5. Tarife Uygulama Dönemi Dağıtım Faaliyeti Kalite Faktörü Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar belirlenmiştir.

Düzenleme, elektrik dağıtım şirketlerinin sistem işletim gelir tavanı hesabında kullanılacak kalite faktörü puanının nasıl belirleneceğini ortaya koymakta ve 5. Tarife Uygulama Dönemi boyunca uygulanacaktır. Dayanağı, Kalite Yönetmeliği'nin 33 üncü maddesi ile Dağıtım Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'dir. Kalite faktörü puanı tedarik sürekliliği, teknik kalite, kullanıcı memnuniyeti ve iş sağlığı-güvenliği olmak üzere dört bileşenin toplamından oluşmaktadır. Tedarik sürekliliği tarafında ortalama kesinti süresi (SAIDI), ortalama kesinti sıklığı (SAIFI), dağıtılmayan enerji ve bölge bazlı gösterge değerleri esas alınmakta, performans esas itibarıyla şirketin önceki üç yıllık ortalamasına kıyasla sağladığı iyileşme üzerinden puanlanmaktadır. İlk uygulama yılının puanı 2025 gerçekleşme verileri üzerinden belirlenecektir.

Usul ve esaslar, kalite performansını dağıtım şirketinin gelir tavanına bağlayan teşvik esaslı bir ödül-yaptırım sistemi kurmaktadır. Puanlama, mutlak hedefler yerine her şirketin kendi son üç yıllık ortalamasına kıyasla sağladığı iyileşmeye göre yapılmaktadır. Bu yöntem, baz performansı düşük şirketler için iyileşme yoluyla puan kazanma alanı bırakmakta, baz performansı yüksek şirketler ise iyileşmeyi sürdürmek ve performansı geriletmemek zorunda kalmaktadır. Tedarik sürekliliği hesabında yılın en yüksek üç gününe ait gösterge değerleri, sebebi ne olursa olsun hesaba katılmamaktadır.

Bu kural olağandışı olaylar ile mücbir sebep niteliğindeki kesintilerin puana yansımaları sınırlandırmaktadır.

Teknik kalite tarafında gerilim çökmesi parametresinde iki yeni sınırlama yer almaktadır. Nisan 2026'dan itibaren başlayan ölçümlerde Tablo-2'de A1, A2, B1, B2 ve C1 olarak sınıflandırılan gerilim çökmeleri puan hesabına dahil edilmemektedir. Ayrıca puan hesabında dikkate alınacak haftalık gerilim çökmesi sayısı, 2025-2026 ölçüm yılında 400, 2026 ve sonrasında 120 ile sınırlandırılmıştır. Söz konusu sınır fiili çökme sayısına değil, yalnızca puanlamada esas alınacak sayıya uygulanmaktadır.

Veri doğruluğuna ilişkin yükümlülükler ve bunların ihlali, düzenlemenin ağır sonuç doğuran kısımlarındandır. Tedarik Sürekliliği Kayıt Sisteminin kurulmaması veya raporlama yükümlülüklerinin zamanında ve eksiksiz yerine getirilmemesi, ilgili bileşenin asgari puanla puanlandırılması sonucunu doğurmaktadır. Kurum incelemelerinde hatalı veri ya da mevzuata aykırı işlem tespit edildiğinde veri hata katsayısı (HK) uygulanmakta, gelir tavanına önceden yansıtılmış tutar belirli koşullarda geri alınabilmektedir. Veri yönetimi bu yönüyle teknik bir konu olmanın ötesinde, gelir riski içeren bir uyum başlığına dönüşmektedir. Bağlantı hizmeti göstergelerinin bağlantı görüşü süreleri ile AG ve OG bağlantı taleplerinin karşılanmasını ölçmesi nedeniyle düzenleme, şebekeye bağlanmayı bekleyen yatırımcılar ve proje geliştiriciler için de dolaylı bir etki taşımaktadır.

Kullanıcı memnuniyeti puanı, bağlantı hizmetinin yanı sıra şikâyet ve çağrı merkezi göstergelerini de kapsamaktadır. İş sağlığı ve güvenliği bileşeni ise yüklenici şirketler bünyesinde gerçekleşen kazalar dâhil olmak üzere dağıtım bölgesindeki iş kazalarını puanlamaya bağlamaktadır. Ölümlü iş kazası sayısı belirli bir eşiği aştığında bu bileşene asgari puan uygulanmakta ve iş güvenliği performansı bu yolla gelir tavanına yansımaktadır. Son olarak, 6 Şubat 2023 depremleri nedeniyle önceki tarife uygulama döneminde getirilen geçici düzenlemeler bu Usul ve Esaslar kapsamında da uygulanmaya devam etmektedir.

Dağıtım şirketleri için öncelikli adım, Ek-1'de tanımlanan fonksiyonları karşılayan Tedarik Sürekliliği Kayıt Sisteminin kurulması ve diğer sistemlerle entegrasyonunun tevsik edilmesidir. Bu yapılmadığında ilgili puanlar asgari değere çekilmektedir. İlk uygulama yılının puanı 2025 gerçekleşme verileri üzerinden hesaplanacağından, 2025 verilerinin doğruluğu ve eksiksizliği belirleyici öneme sahiptir. Yıllık bakım, yatırım ve genel kalite raporlarının süresinde sunulması, gerilim çökmelerine ilişkin Ek-6 tablosunun 30 Nisan'a kadar raporlanması ve iş sağlığı-güvenliği ile çağrı merkezi verilerinin belirlenen formatta zamanında iletilmesi de takip edilmesi gereken yükümlülüklerdir.

2.2. EPDK'nın 02.04.2026 Tarih ve 14437 Sayılı Kurul Kararı (R.G. 03.04.2026 – 33213)

3 Nisan 2026 tarihli ve 33213 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan EPDK'nın 02.04.2026 tarihli ve 14437 sayılı Kurul Kararı ile 5. Tarife Uygulama Dönemi Görevli Tedarik Şirketleri Perakende Satış Faaliyeti Kalite Faktörü Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar belirlenmiştir. Düzenleme, görevli tedarik şirketlerinin perakende satış gelir tavanı hesabında kullanılacak kalite faktörü puanının hesaplanma yöntemini düzenlemekte olup dayanağını Kalite Yönetmeliği'nin 44 üncü maddesi ile Perakende Satış Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'in 10 uncu maddesi oluşturmaktadır. Kalite faktörü puanı yalnızca tüketici memnuniyeti üzerinden hesaplanmakta ve şikâyet göstergesi ve çağrı merkezi göstergesi olmak üzere iki bileşenden oluşmaktadır. Şikâyet göstergesinde on bin tüketici başına başvuru sayısı ile başvuruların süresi içinde cevaplanma oranı esas alınmaktadır. Çağrı merkezi göstergesinde ise ulaşılabilirlik, memnuniyet, servis seviyesi ve cevaplama oranı parametreleri kullanılmaktadır.

Bu düzenleme, 14436 sayılı Kararla dağıtım tarafında kurulan kalite faktörü mekanizmasının perakende satış faaliyetindeki karşılığıdır. Şebeke işletimi içermeyen bir faaliyet alanına ilişkin olduğundan kapsamı tüketici memnuniyeti ile sınırlı tutulmuştur. Düzenlemenin yalnızca görevli tedarik şirketlerini kapsadığı, serbest piyasada faaliyet gösteren tedarik şirketlerini doğrudan etkilemediği gözetilmelidir.

Mekanizma, görevli tedarik şirketlerini şikâyetlerin süresinde sonuçlandırılması ve çağrı merkezi hizmet kalitesinin yükseltilmesi yönünde teşvik etmektedir. Kalite faktörünün gelir tavanına etkisi yalnızca iki bileşen ve görece dar puan aralıkları üzerinden işlediğinden, dağıtım tarafına kıyasla mali etkisinin daha sınırlı olması beklenmektedir. Bununla birlikte göstergelerin doğrudan tüketici ilişkilerini ölçmesi, düzenlemenin tüketici koruması yönünü belirgin kılmaktadır.

Görevli tedarik şirketleri için temel takip başlıkları, şikâyet göstergesine esas başvuru verilerinin doğru kaydedilmesi ve çağrı merkezi verilerinin Kurum tarafından belirlenen formatta ve süresinde sunulmasıdır. Verilerin istenen zamanda ve formatta sunulmaması durumunda çağrı merkezi göstergesi için en düşük puanın uygulanması söz konusudur. Doğru veri sunma yükümlülüğünün ihlali, ilgili bileşen puanının asgari değere çekilmesi sonucunu doğurabilmektedir.

2.3. EPDK'nın 02.04.2026 Tarih ve 14459 Sayılı Kurul Kararı (R.G. 03.04.2026 – 33213)

3 Nisan 2026 tarihli ve 33213 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan EPDK'nın 02.04.2026 tarihli ve 14459 sayılı Kurul Kararı ile Gün Öncesi Piyasasında ve Dengeleme Güç Piyasasında Asgari ve Azami Fiyat Limitlerinin Belirlenmesine İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılmıştır. Karar, 21.06.2015 tarihli ve 29393 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Usul ve Esasların geçici 1 inci maddesinin beşinci fıkrasını yeniden düzenlemekte, Kurul yeni bir karar alınca kadar Gün Öncesi Piyasası ve Dengeleme Güç Piyasasında asgari fiyat limitini 0 TL/MWh, azami fiyat limitini ise 4.500 TL/MWh olarak belirlemektedir. Uygulama süresince limitlerin güncellenmesine ilişkin 4 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri uygulanmayacaktır. Değişiklik 04.04.2026 tarihinde yürürlüğe girmektedir. Azami fiyat limiti, önceki dönemde 27 Mart 2025 tarihli ve 13423 sayılı Kurul Kararıyla 3.400 TL/MWh olarak uygulanmaktaydı; yeni seviye yaklaşık yüzde 32'lik bir artışa karşılık gelmektedir.

Karar, organize toptan elektrik piyasalarında teklif verilebilecek fiyat aralığını yeniden belirlemektedir. Azami limitin yükseltilmesi, kıtlık ve yüksek talep dönemlerinde üretim şirketlerine daha yüksek teklif verme imkânı tanımakta, özellikle puant dönemlerde devreye giren esnek santraller için gelir potansiyelini genişletmektedir. Tedarik şirketleri için ise aynı değişiklik, fiyatların yükseldiği saatlerde tedarik maliyeti riskini büyütmede ve portföy yönetimi ile korunma stratejilerinin gözden geçirilmesini gerektirebilmektedir. Asgari limitin 0 TL/MWh seviyesinde korunması ise yenilenebilir kapasitenin arttığı arz fazlası saatlerinde fiyatların sıfırın altına inmesini engellemekte ve üretim şirketleri için bir gelir tabanı işlevi görmektedir.

Hukuki yönden üzerinde durulması gereken nokta, değişiklikle yalnızca limit seviyesinin güncellenmesinin söz konusu olmamasıdır. 4 üncü maddenin ikinci fıkrasının uygulanmaması yönündeki önceki yaklaşım da sürdürülmektedir. Limit, otomatik bir güncelleme mekanizmasına bağlanmaksızın yeni bir Kurul kararı alınca kadar sabit kalmaktadır. Bu durum, limit seviyesinin idari takdire bağlı kalmaya devam etmesi sonucunu doğurmakta; merchant esaslı (uzun vadeli alım taahhüdüne dayanmayan) gelir modelleriyle çalışan yatırımcılar ve proje geliştiriciler için regülasyon kaynaklı bir değişken oluşturmaktadır.

Azami limitin artışı, spot fiyatların ulaşabileceği üst sınırı genişletmekte ve dolaylı olarak tedarik maliyetleri ile nihai tarifeler üzerinde baskı yaratma ihtimalini doğurmaktadır. Ancak bu etkinin somut büyüklüğü arz-talep dengesine bağlıdır. Tavanın yükselmesi tek başına fiyatların artması anlamına gelmemekte, yalnızca fiyatların ulaşabileceği üst sınırı yukarı çekmektedir. Finansman tarafında ise tavan değerinin sabit ve endekslemeden bağımsız kalması, merchant varlıkların gelir modellemesinde dikkate alınması gereken bir belirsizlik unsuru oluşturmaktadır.

2.4. EPDK'nın 02.04.2026 Tarih ve 14435 Sayılı Kurul Kararı (R.G. 04.04.2026 – 33214)

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 4 Nisan 2026 tarihli ve 33214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 02/04/2026 tarihli ve 14435 sayılı kararı 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi  retimi Amaçlı Kullanılmasına İlişkin Kanun'un 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası ile Elektrik Piyasası Lisans Yönetmeliği'nin 23 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendine dayanılarak, yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinin önlisans ve üretim lisanslarına derç edilecek yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının tespitinde esas alınacak yıllık azami üretim miktarının belirlenme yöntemini düzenlemektedir. Hidrolik kaynağa dayalı tesislerde DSİ Genel Müdürlüğünce bildirilen yıllık azami üretim miktarı esas alınmakta, hidrolik dışındaki yenilenebilir kaynaklarda ise kaynak bazında belirlenen tam yük çalışma saatleri ve bunlara karşılık gelen kapasite faktörü (rüzgâr için 4000 saat/%45,7; güneş için 2500 saat/%28,5; biyokütle için 7500 saat/%85,6; jeotermal için 8000 saat/%91,3) üzerinden hesaplanan üretim miktarı kabul edilmektedir. Her iki halde de fiili üretimin söz konusu değerlerin üzerinde gerçekleşmesi durumunda fiili üretim miktarının esas alınacağı öngörülmektedir. Karar ayrıca birden çok kaynaklı tesisler ile bütünleşik depolama üniteli tesislere ilişkin tespit yöntemini düzenlemekte, güneş enerjisine dayalı depolamalı tesislerde mekanik kurulu güç ve/veya depolama kapasitesinin elektriksel kurulu güçten büyük olması halinde uygulanacak özel bir hesaplama formülü getirmektedir. Aynı konuyu düzenleyen 18/06/2020 tarihli ve 9395 sayılı Kurul Kararı yürürlükten kaldırılmaktadır.

Karar, niteliği itibarıyla yeni bir hak veya yükümlölük ihdas etmekten ziyade, lisanslama aşamasında kullanılan bir parametrenin tespit yöntemini standartlaştırmaktadır. Yıllık azami üretim miktarı, üretim tesisinin fiili işletme verisinin henüz bulunmadığı önlisans ve lisans aşamasında, kurulu güç ile kaynağa özgü tam yük çalışma saatleri esas alınarak hesaplanan referans bir değer olup, lisansa derç edilecek yıllık elektrik enerjisi üretim miktarının tespitine esas teşkil etmektedir. Tablodaki kapasite faktörlerinin yıl içindeki toplam saat sayısına oranlanmış tam yük çalışma saatlerini yansıttığı, dolayısıyla esas belirleyici unsurun kaynak bazında öngörülen çalışma saatleri olduğu görülmektedir. Bu yönüyle Karar, uygulamada dağınık biçimde yürütülebilecek bir hesaplamanın yeknesak bir çerçeveye bağlanması işlevi görmekte; idari istikrar ve öngörülebilirliğe katkı sunmaktadır.

Düzenlemenin üretim şirketleri ve proje geliştiriciler bakımından öne çıkan yönü, tabloda yer alan değerlerin bir tavan değil, bir taban olarak konumlandırılmış olmasıdır. Gerek hidrolik tesislerde gerekse diğer yenilenebilir kaynaklarda, fiili üretimin tabloda öngörülen miktarı aşması halinde gerçekleşen üretim miktarının kabul edileceğinin belirtilmesi, lisans sahibinin gerçek üretim performansının lisansa yansımaya imkân tanımaktadır. İşletmede olmayan tesisler bakımından ise ölçüm ve/veya fizibilite sonuçlarındaki kapasite faktörüne karşılık gelen üretim miktarının, akredite bir kuruluşça belgelendirilmesi kaydıyla esas alınabilmesi, standart tablo değerlerine bağlı kalmak istemeyen yatırımcılar için kanıta dayalı bir alternatif sunmaktadır.

Kararın esaslı katkısı, birden çok kaynaklı (hibrit) tesisler ile bütünleşik depolama üniteli tesislere ilişkin tespit yöntemini açıkça düzenlemesinde toplanmaktadır. Birden çok kaynaklı tesislerde ana kaynağa ilişkin kapasite faktörünün esas alınması, ancak fiili üretimin lisansa derç edilen değerden farklı gerçekleşmesi halinde ve talep üzerine gerçekleşen miktarın derç edilmesi öngörülmekte, böylece hibrit dönüşüm tadillerinde uygulanacak yöntem belirginleştirilmektedir. Depolamalı tesislerde ise kural olarak tablo değerleri esas alınmakta, güneş enerjisine dayalı tesislerde mekanik kurulu gücün ve/veya depolama kapasitesinin elektriksel kurulu gücü aşması halinde özel bir hesaplama yöntemi devreye girmektedir. Söz konusu yöntemde, eşdeğer tam yük çalışma saati 2500 saatlik güneş referansından başlamakta ve mekanik kurulu güç ile depolama kapasitesinden küçük olanının elektriksel kurulu gücü aşan kısmı oranında kademeli olarak artmaktadır. Bu yaklaşım, elektriksel kurulu güce kıyasla mekanik kurulu güç ve depolama kapasitesinin daha büyük tasarlandığı yapılandırmalarda depolamanın enerji ötelemesi yoluyla sağladığı ilave kullanım potansiyelini lisans değerine yansıtmakta ve söz konusu projelerin teknik gerçekliği ile lisans parametresi arasındaki uyumu güçlendirmektedir. Bu yönüyle düzenleme, depolama bütünleşik güneş yatırımlarının fizibilite ve finansman modellemesi açısından daha öngörülebilir bir zemin oluşturmaktadır.

2.5. EPDK'nın 02.04.2026 Tarih ve 14461 Sayılı Kurul Kararı (R.G. 04.04.2026 – 33214)

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 02/04/2026 tarihli toplantısında alınan 14461 sayılı Karar ile, 4 Nisan 2026 tarihinden itibaren uygulanmak üzere vergiler hariç elektrik perakende satış tarife tablosu onaylanmaktadır. Karar dağıtım şirketleri tarafından üretici ve tüketici ayrımı gözetilmeksizin tüm dağıtım sistemi kullanıcılarına uygulanacak dağıtım sistem kullanım bedelleri ile görevli tedarik şirketleri tarafından belirli tüketici gruplarına uygulanacak aktif enerji bedelleri olmak üzere iki temel bileşeni kapsamaktadır. Aktif enerji bedelleri serbest olmayan tüketicilere, serbest tüketici olmasına rağmen tedarikçisini seçmeyen ve 20/1/2018 tarihli ve 30307 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Son Kaynak Tedarik Tarifesinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ kapsamında düşük tüketimli olarak tanımlanan tüketicilere ve Yeşil Tarifeyi seçen tüketicilere yönelik olarak belirlenmektedir. Tarife tablosu gerilim seviyesi (orta gerilim/alçak gerilim), terim yapısı (tek terim/çift terim) ve abone grubu esas alınarak farklılaştırılmakta, kademeli tarife eşiklerini, çok zamanlı tarife dilimlerini, Yeşil Tarife aktif enerji bedelini ve lisanssız üreticilere ilişkin veriş yönlü dağıtım bedellerini içermektedir.

Söz konusu Karar, niteliği itibarıyla Kurumun tarife belirleme yetkisi çerçevesinde dönemsel olarak gerçekleştirilen tarife güncellemelerinden biri olup, tarife metodolojisinde veya yapısal düzenleme rejiminde bir değişiklik öngörmemektedir. Bu yönüyle Kararın etkisi, fiyat bileşenlerinin güncel maliyet yapısına göre yeniden belirlenmesine ilişkin operasyonel ve ekonomik bir etki olarak değerlendirilmektedir. Dağıtım sistem kullanım bedelleri, doğal tekel niteliğindeki dağıtım faaliyeti kapsamında üretici ve tüketici tüm sistem kullanıcılarını bağlamakta; buna karşılık aktif enerji bedelleri yalnızca görevli tedarik şirketinden enerji alan ve tabloda sayılan tüketici gruplarını ilgilendirmektedir.

Tedarikçisini serbest piyasada belirlemiş tüketiciler bakımından enerji bedeli ikili anlaşma serbestisi çerçevesinde şekillenmeye devam etmekte; ancak bu tüketiciler de dağıtım bedelleri yönünden Karar kapsamındaki tarifeye tabi bulunmaktadır. Son Kaynak Tedarik Tarifesi kapsamında yüksek tüketimli grupta yer alan tüketicilere ise tabloda yer alan sabit enerji bedeli yerine anılan Tebliğ uyarınca, piyasa koşullarını yansıtabilecek şekilde hesaplanan enerji bedeli uygulanmakta; bu mekanizma, serbest tüketici niteliğindeki büyük tüketicileri tedariklerini serbest piyasada yapılandırmaya yönelten yapısını korumaktadır.

Karar ekindeki tablo, mesken ile kamu ve özel hizmetler abone gruplarında kademeli tarife uygulamasını sürdürmektedir. Alçak gerilim tek zamanlı tüketicilerde faturaya esas günlük ortalama tüketim, mesken aboneliklerinde 8 kWh, kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer aboneliklerde 30 kWh eşğine kadar düşük kademeli tarifeye tabi tutulmakta; bu eşiklerin aşılması hâlinde aşan kısma yüksek kademeli tarife uygulanmaktadır. Mesken grubunda düşük kademe ile yüksek kademe arasındaki aktif enerji bedeli farkının belirginliği (tek zamanlı tarifede sırasıyla 49,4065 kr/kWh ve 189,5808 kr/kWh), yüksek tüketimli hanelerin fatura yükünü doğrudan etkileyen bir unsur olarak öne çıkmaktadır. Tablonun çok zamanlı (gündüz/puant/gece) tarife yapısını ve mevsimsel saat dilimlerini koruması ise tüketim zamanlamasını yönetebilen abonelere maliyet optimizasyonu imkânı tanımaya devam etmektedir.

Yeşil Tarifeyi tercih eden tüketiciler için aktif enerji bedeli 345,4688 kr/kWh olarak belirlenmiştir.

Bu bedelin, kamu ve özel hizmetler sektöründe günlük ortalama 30 kWh üzeri tüketime karşılık gelen yüksek kademe tek zamanlı bedeliyle aynı seviyede tutulması, Yeşil Tarifenin sübvansiyonlu düşük kademe yerine yüksek kademeye denk gelen bir seviyede konumlandırıldığını göstermektedir. Yenilenebilir kaynaktan tedarik tercihinin kurumsal sürdürülebilirlik ve yenilenebilir enerji kaynak garanti belgesi (YEK-G) uygulamasıyla ilişkilendiren ticari tüketiciler bakımından bu fiyatlama, tedarik kararının ekonomik boyutunun değerlendirilmesinde belirleyici olmaktadır. Şehit aileleri ve muharip malul gaziler için öngörülen belirgin biçimde düşük bedel ise tarifenin sosyal nitelikli ayrık uygulamalarının korunduğunu göstermektedir.

Üretici grubu bakımından dikkat çeken husus, veriş yönlü dağıtım bedeli yönünden lisanssız üreticiler arasında yapılan ayırmadır. 5346 sayılı Kanunun eki I Sayılı Cetvelin (e) bendi kapsamındaki güneş enerjisine dayalı lisanssız üreticilere daha düşük seviyedeki Lisanssız Üretici 2 tarifesi (65,6008 kr/kWh), diğer lisanssız üreticilere ise Lisanssız Üretici 1 tarifesi (208,1065 kr/kWh) uygulanmaktadır. Bu farklılaştırma, özellikle çatı tipi ve öz tüketime yönelik güneş enerjisi yatırımlarının sisteme verdikleri enerji üzerinden katlandıkları dağıtım maliyetini doğrudan etkilemekte ve ilgili yatırımların geri ödeme süresine ilişkin değerlendirmelerde gözetilmesi gereken bir parametre oluşturmaktadır. Sanayi ve büyük ölçekli tüketiciler bakımından ise çift terimli tarifedeki güç bedeli, güç bedelinin iki katı olarak uygulanan güç aşım bedeli ve reaktif enerji bedeli (349,3698 kr/kVarh), sözleşme gücü planlaması ile reaktif güç yönetiminin maliyet üzerindeki belirleyiciliğini sürdürmektedir.

2.6. EPDK'nın 02.04.2026 Tarih ve 14460 Sayılı Kurul Kararı (R.G. 04.04.2026 – 33214)

Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu, 02/04/2026 tarihli toplantısında aldığı 14460 sayılı Kararla, Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Belgelendirilmesi ve Desteklenmesine İlişkin Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 2026 yılının Nisan ayı ve sonrası için tedarik edilen birim enerji başına öngörülen YEKDEM maliyetini yeniden belirlemektedir. Karar, 2025 yılı Aralık ayında ilan edilen yıllık öngörü tablosunu Nisan-Aralık dönemi bakımından güncellemekte ve bu döneme ilişkin aylık tutarları 189,15 TL/MWh ile 602,51 TL/MWh aralığında tespit etmektedir. Aylık tutarlar ilkbahar aylarında görece yüksek, yaz aylarında ise belirgin biçimde düşük seyretmekte; en düşük öngörüler Temmuz ve Ağustos aylarında yer almaktadır. Karar, 04 Nisan 2026 tarihli ve 33214 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

Karara konu tutarlar, niteliği itibarıyla ilgili dönem için öngörülen birim maliyetlerdir. Yönetmeliğin 14 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamında belirlenen bu tutarlar, tedarikçilerin YEKDEM kapsamında üstlenecekleri maliyeti dönem içinde fiyatlandırma ve planlama amacıyla esas almalarına hizmet etmekte, gerçekleşen maliyet ise piyasa işletim süreci sonunda ortaya çıkmakta ve öngörü ile gerçekleşme arasındaki farkın izleyen dönemlerde dengelenmesi gündeme gelebilmektedir.

Bu yönüyle Karar, YEKDEM'in yapısına ilişkin bir değişiklik getirmemekte, dönemsel öngörü tablosunu güncelleyen, mutad ve idari nitelikte bir işlem teşkil etmektedir.

Öngörülen YEKDEM maliyeti tedarik edilen enerji başına hesaplandığından, hem görevli tedarik şirketleri hem de serbest tedarikçiler bakımından maliyet planlaması ve fiyatlandırma açısından doğrudan bir parametre oluşturmaktadır. Tutarların aylar arasında belirgin biçimde farklılaşması, özellikle aylık veya kısa vadeli fiyatlandırma yapan tedarikçiler ile YEKDEM bileşenini doğrudan yansıtan sözleşmeler bakımından nakit akışının ve teklif yapısının ay bazında gözden geçirilmesini gerektirmektedir.

3. ENERJİ UYUŞMAZLIKLARI YARGI KARARLARI

T.C.
ADANA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
17. HUKUK DAİRESİ
Esas No : 2025/633
Karar No : 2026/855
Karar Tarihi : 24.04.2026

DAVACI VEKİLİ DAVA DİLEKÇESİNDE ÖZETLE
Müvekkilinin ... Mah. ... No:13/A ... adresinde geri dönüşüm faaliyeti gösteren iş yerinin ... sözleşme ve ... tesisat sayılı sayacında 06/10/2022 tarihinde yapılan kontrol neticesinde kaçak elektrik tespit tutanağı tanzim edildiğini, müvekkilinin iş yerinde söz konusu tutanak tutulmadan yaklaşık 15 gün önce elektrik sayacının eski olduğu bildirilerek sayacın davalı kurum tarafından değiştirildiğini, tutanak tarihinde müvekkilinin iş yerindeki kağıt öğütme makinesinin bozulduğunu, tamir için gelen ustanın denemek için yanlışlıkla makineyi saatin giriş kısmına bağladığını, davalı kurum görevlilerinin de bu esnada geldiğini ve tutanak düzenlediklerini, 168.800,00 TL para cezası kesildiğini, müvekkilinin iş yerinin devamlılığı adına taksitlendirmeyi kabul ettiğini ve ilk üç taksiti ödediğini, müvekkilinin tutanak tarihinden önce bu iş yeri için ödediği aylık faturanın ortalama 2.500,00-3.000,00-TL civarında olduğunu, yılda da ortalama 35.000,00-TL fatura ödediğini, yılda 35.000,00-TL fatura ödenen bir iş yeri için günlük kaçak elektrik bedeli olarak 168.000,00-TL ceza kesilmesinin fahiş olduğunu, müvekkilinin faturaya itirazda bulunduğunu, itirazının reddedildiğinden müvekkilinin kaçak elektrik kullanmadığının tespiti ile davalı kurum tarafından düzenlenen 168.800-00-TL tutarındaki para cezasının iptaline karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

DAVALI VEKİLİ CEVAP DİLEKÇESİNDE ÖZETLE
Uyuşmazlığın ticari mahiyette olduğunu ve davacının S.S. ... Toplu İşyeri Yapı Kooperatifi üyesi olması sebebiyle davanın çözümünün Asliye Ticaret Mahkemesi'nin görev alanına girdiğini, ... Ticaret Sicil Müdürlüğü'nün 10.01.2023 tarihli müzekkere cevabıyla davacının kooperatif kaydının doğrulandığını, müvekkili şirketin merkezinin Adana olması nedeniyle Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 6. maddesi gereğince yetkili mahkemenin Adana Asliye Ticaret Mahkemesi olduğunu belirterek yetki itirazında bulunduğunu, öncelikle görev, yetki ve dava şartı yönünden davanın reddini talep ettiğini, esas yönünden ise davacının 06.10.2022 tarihli kaçak elektrik tüketim tespit tutanağına yönelik iddialarının gerçeği yansıtmadığını, tutanak anına ilişkin video kayıtlarında davacının sayaç öncesindeki ana giriş sigortasından harici hat çekerek kaçak elektrik kullandığının açıkça görüldüğünü, bu durumun kağıt öğütme makinesinin tamiri veya yanlış bağlantı iddiasıyla bağdaşmadığını, davacının dürüstlük kuralına aykırı beyanlarda bulunduğunu, 30.05.2018 tarihli Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin 42/1-b maddesi uyarınca harici hat ile kaçak kullanımın sabit olduğunu, aynı yönetmeliğin 44, 45 ve 46. maddeleri doğrultusunda hesaplanan 163.147,07-TL tutarındaki borcun ve düzenlenen faturanın mevzuata uygun olduğunu, tespit anında alınan video ve fotoğrafların delil olarak dosyaya sunulduğunu belirterek, haksız ve mesnetsiz olan davanın öncelikle usulden, aksi takdirde esastan reddine karar verilmesini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ

Mahkemece "...Netice itibarıyla iddia, savunma, tanık beyanları ve hükme esas alınan bilirkişi raporları nazara alındığında davalı tarafça kaçak elektrik kullanımının sabit olduğu, bilirkişi raporunda kaçak kullanım bedeline ilişkin hesaplamaların yapıldığı ve davacının borç miktarının 9.855,84 TL olduğu kanaatine varılmakla, davacının bu tutar kadar sadece borçlu olduğu anlaşılacakla davanın kısmen kabul kısmen reddine dair aşağıdaki şekilde hüküm tesis edilmiştir. Davanın kısmen kabul kısmen reddi ile ... numaralı tesisata ilişkin olarak davalı tarafından düzenlenen kaçak elektrik tüketim tespit tutanağı ile ilgili olarak davacının davasının 158.944,16-TL yönünden kabulü neticesinde davacının davalı kuruma işbu tesisat dolayısıyla 9.855,84-TL borçlu olduğunun tespitine...." karar verilmiştir.

DAVALI VEKİLİ TARAFINDAN İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF NEDENLERİ

Mahkeme kararının usul ve yasaya aykırı olduğunu, bilirkişi raporlarında aleyhe olan hususların yasal süresi içerisinde itiraz konusu yapıldığını, kaçak elektrik kullanıcısının harici hattında yapılan ölçümlerde toplam 61.7 A değerinin tespit edildiğini, Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin 44. maddesinin 3. fıkrası uyarınca hesaplamanın kurulu güç üzerinden yapılması gerekirken bilirkişi heyetinin kablo kesiti üzerinden hatalı bir değerlendirme yaptığını, davacının 01.2021 tarihinden itibaren sürekli kaçak elektrik kullandığını ve sayaç değişim tarihinden önceki tüketimlerin de hayatın olağan akışına aykırı olduğunu, ... seri numaralı tutanakla ana kolon sigortasından 4x4'lük antigron kablo ile ölçümsüz kullanımın belgelendiğini, bilirkişinin yönetmelik hükümlerine aykırı metotlarla tahakkuk hesaplamasında bulunduğunu,

9.855,84-TL tutarındaki bedelin hatalı olduğunu, iş yerinin günlük 10 saat çalışma yaptığı müvekkili şirket görevlilerince tespit edilmesine rağmen bilirkişi raporunda çalışma saatinin 8 saat olarak esas alındığını, Yönetmeliğin 45/5. maddesi gereği tespit edilen çalışma saatlerinin dikkate alınmasının gerektiğini, tüm bu eksik ve hatalı tespitler neticesinde verilen mahkeme kararının hukuka aykırı olduğu ifade edilerek kararın istinaf incelemesi neticesinde ortadan kaldırılmasını ve davanın müvekkili şirket yönünden tümten reddine veya yeniden yargılama yapılmak üzere dosyanın mahkemeye iadesine karar verilmesini talep etmiştir.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE
Dava, kaçak elektrik kullanımından kaynaklanan fatura nedeni ile borçlu olmadığının tespiti istemine yönelik menfi tespit davasıdır.

İnceleme 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 355.maddesi uyarınca istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak ve re'sen kamu düzenine aykırı hususların olup olmadığı gözetilerek yapılmıştır.

Davalı ... EDAŞ görevlileri tarafından davacı hakkında 06/10/2022 tarihli kaçak elektrik tüketimi tespit tutanağının düzenlendiği, bu tutanak doğrultusunda davacıya 163.147,07 TL fatura tahakkuk ettirildiği, davacının söz konusu kaçak tüketim faturası nedeni ile borçlu olmadığının tespiti istemi ile Asliye Hukuk Mahkemesi'nin 2023/1 Esas sayılı dosyası üzerinden menfi tespit davası açtığı, mahkemece yapılan yargılama neticesinde 08/02/2024 Tarih, 2023/1 Esas ve 2024/39 Karar sayılı karar ile "davanın görev yönünden reddine" karar verildiği, kararın 27/03/2024 tarihinde kesinleşmesi üzerine dosyanın Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 2024/402 Esas sırasına kaydedildiği,

bu mahkeme tarafından yapılan yargılama neticesinde 22/04/2025 Tarih, 2024/402 Esas ve 2025/381 Karar sayılı karar ile "davanın kısmen kabul kısmen reddi ile: ... numaralı tesisata ilişkin olarak davalı tarafından düzenlenen kaçak elektrik tüketim tespit tutanağı ile ilgili olarak davacının davasının 158.944,16-TL yönünden kabulü neticesinde davacının davalı kuruma işbu tesisat dolayısıyla 9.855,84-TL borçlu olduğunun tespitine" karar verildiği, karara karşı davalı vekili tarafından süresi içinde istinaf kanun yoluna müracaat edilerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılması isteminde bulunulduğu anlaşılmıştır.

Özel hukuk tüzel kişisi olan davalı şirkette hizmet akdiyle çalışan görevliler tarafından düzenlenen kaçak tespit tutanaklarının 6100 sayılı Kanun'un 204 üncü maddesinin ikinci fıkrasında sayılan belgelerden olmadığı tartışmasızdır. Eş söyleyişle, kaçak elektrik tutanağı, aksi sabit oluncaya kadar geçerli belgelerden değildir. (Yargıtay 3. Hukuk Dairesi 2021/4894 Esas ve 2021/10580 Karar; 2022/8164 Esas ve 2023/954 Karar sayılı ilamları da aynı yöndedir.).

Yargıtay 3. Hukuk Dairesi'nin 25.03.2024 Tarih, 2024/83 Esas ve 2024/1218 Karar sayılı ilamında gerekçeleri belirtilmek suretiyle kaçak elektrik tutanaklarının aksi sabit oluncaya dek geçerli belgelerden olmadığı, kaçak elektrik enerjisi tüketiminin tespit edilmesinde, ilgili tüzel kişinin tespitini doğru bulgu ve belgelere dayandırması ve tüketici haklarının ihlal edilmemesinin esas olduğu, ispat yükünün kaçak elektrik kullandığı yönündeki tespite dayanarak davaya konu bedeli talep eden şirkete ait olduğu, kaçak elektrik kullanımının çeşitli yöntemlerle yapılabilmesi nedeniyle tespit işlemleri için farklı usuller ve buna bağlı olarak yapılacak çeşitli işlemler öngörüldüğünden her uyuşmazlıkta somut olayın özellikleri ile bildirilen delillerin ayrı ayrı değerlendirilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

Davaya konu uyuşmazlık 06/10/2022 tarihli kaçak elektrik tüketimi tespit tutanağından kaynaklanmakta olup bu tutanağın düzenlendiği tarihte yürürlükte bulunan 30/05/2018 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği incelendiğinde;

Kaçak elektrik enerjisi tüketimi halleri
MADDE 42 – (1) Gerçek veya tüzel kişinin kullanım yerine ilişkin olarak;

a) Perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşma olmaksızın dağıtım sistemine müdahale ederek elektrik enerjisi tüketmesi,

b) Perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşması mevcutken ayrı bir hat çekmek suretiyle dağıtım sistemine müdahale ederek sayaçtan geçirilmeksizin elektrik enerjisi tüketmesi,

c) Perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşması mevcutken sayaçlara veya ölçü sistemine müdahale ederek, tüketimin doğru tespit edilmesini engellemek suretiyle, eksik veya hatalı ölçüm yapılması veya hiç ölçülmeden veya yasal şekilde tesis edilmemiş sayaçtan geçirilerek, mevzuata aykırı bir şekilde elektrik enerjisi tüketmesi,

ç) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişinin ilgili mevzuata uygun olarak kestiği elektrik enerjisini, mücbir sebep halleri dışında açması kaçak elektrik enerjisi tüketimi olarak kabul edilir.

Kaçak Elektrik Tüketim Miktarının Hesaplanması

MADDE 44 – (1) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bendi kapsamındaki kaçak olarak tüketilen elektrik enerjisi miktarı, tüm tüketiciler için;

a)Öncelikle tüketimi doğru olarak kaydetmiş olan yasal şekilde tesis edilmiş sayaç değerine göre,

b) Tüketimi doğru olarak kaydetmiş yasal şekilde tesis edilmiş sayaç değerinin bulunmaması durumunda, ihtilafsız aynı dönemki tüketim miktarına göre, hesaplanır. (b) bendi kapsamında, kaçak kullanım tespitinin yapıldığı tarihten geriye dönük olarak yapılan incelemeler sonucunda, tüketim değerlerinin düşmeye başladığı tarih tespit edilebiliyorsa, bu tarihten önceki aynı dönem, ihtilafsız dönem olarak kabul edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında doğru tespit edilmiş tüketim değeri yoksa, kullanım yerinin müstakil trafolu olup olmamasına bakılmaksızın;

a) Meskenlerde, proje varsa projesinde belirtilen gücün kullanma faktörü olan 0,60'ı, projesi yok ise, basit yapılarda 3 kW, diğerlerinde 5 kW'nın altında olmamak üzere bağlantı gücüne ve ortalama günlük çalışma saatine göre, yöresel özellikler ve benzer yapılar göz önüne alınarak,

b) Diğer tüketici gruplarında, tespit edilen kurulu gücün kullanma faktörü olarak alınan 0,60 ile çarpımı sonucu bulunan değer bağlantı gücü olarak kabul edilir ve bu değer 3 kW'nın altında olmamak üzere ortalama günlük çalışma saatlerine göre, hesaplanır. Bu tür hesaplamaların yapılamaması durumunda, tüketilen elektrik enerjisi miktarı aynı yörede bulunan benzer kullanım yerlerinin ortalama tüketimlerine göre hesaplanarak tespit edilir

(3) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında, mühürlenmiş sayaçtan geçirilmeksizin ayrı bir hat çekilerek birtakım cihazlar kaçak olarak beslenmiş ise, tüketilen elektrik enerjisi sadece bu hat üzerindeki cihazların kurulu gücü dikkate alınarak hesaplanır.

(4) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi çerçevesindeki tespitlerde; elektrik enerjisinin kesildiği tarihteki endeks değeri ile kaçak tespitinin yapıldığı tarihteki endeks değeri arasındaki fark dikkate alınarak hesaplama yapılır.

Kaçak elektrik enerjisi tüketim miktarının hesaplanmasında ve faturalanmasında esas alınacak süre

MADDE 45-(1)Kaçak elektrik enerjisi tükettiği tespit edilen tüketiciye yapılacak faturalandırmada, aşağıda yer alan süreler esas alınır;

a) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi çerçevesindeki tespitlerde; doğru bulgu ve belgelere dayandırılması kaydıyla kaçak elektrik enerjisi kullanılmaya başlandığı tarih ile kaçak tespitinin yapıldığı tarih arasındaki süre olup bu süre 12 ayı geçemez. Doğru bulgu ve belgelerin bulunmaması halinde bu süre 90 gün olarak alınır.

b) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (b) bendi çerçevesindeki tespitlerde; kaçak elektrik enerjisi kullanımına ilişkin olarak yapılacak hesaplamada kullanım süresi esas alınır, bu süre 180 günü geçemez.

c) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi çerçevesindeki tespitlerde; son endeks okuma ile tutanak düzenlenmiş olması kaydıyla kontrol, mühürleme, kesme-bağlama, sayaç değiştirme işlemleri gibi, sayaç mahallinde dağıtım şirketince gerçekleştirilmiş olan en son işlem tarihi ile kaçak tespitinin yapıldığı tarihe kadar olan süredir ve bu süre 90 günü geçemez.

ç)Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen sürenin dışında, tüketicinin kaçak elektrik enerjisi kullanım başlangıç tarihinin doğru bulgu ve belgelerle tespit edilmesi halinde, kaçak tüketime ek olarak birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirlenen başlangıç tarihinden itibaren, doğru bulgu ve belgelerle tespit edilmiş kaçak elektrik enerjisi kullanımı başlangıç tarihine kadar geriye dönük normal tüketim hesabı yapılır.

1) Kaçak tüketimi ile kaçığa ilişkin normal tüketim hesabında esas alınacak sürelerin toplamı, 12 ayı geçemez. Yapılacak hesaplamada tüketimin yapıldığı kabul edilen dönemlerdeki birim fiyatlar dikkate alınır ve gecikme zammı alınmaz.

(2) 42 nci maddenin birinci fıkrasının (ç) bendi çerçevesindeki tespitlerde; kaçak elektrik enerjisi kullanımına ilişkin olarak yapılacak hesaplamada esas alınacak süre, tüketicinin tespiti konu elektrik enerjisinin kesildiği tarih ile kaçak tespitinin yapıldığı tarih arasındaki süredir.

(3) Kaçak elektrik enerjisi tüketim miktarının hesaplanmasında ortalama günlük çalışma saatleri;

a) Meskenlerde; 5 saat,

b) Tarımsal sulama tüketicisi grubunda yer alan tüketicilerde; ilgili Tarım İl Müdürlüğünden ürün bazında alınacak sulama sezonu saati bilgisi çerçevesinde belirlenen saat,

c) Sanayi tüketicisi grubundan enerji alanlar ile turistik tesisler, akaryakıt istasyonları, hastaneler, alışveriş merkezleri gibi vardiyalı hizmet veren tüketicilerden, tek vardiyalı çalışanlar için 7 saat, iki vardiya çalışanlar için 14 saat, üç vardiya çalışanlar için 21 saat,

ç) Diğer tüketicilerde; 8 saat, olarak kabul edilir.

(4) Perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşması olmayanlara, çalışma saatleri % 20 oranında artırılarak uygulanır. Üç vardiya çalışanlar için bu süre 24 saat olarak kabul edilir.

(5) Üçüncü fıkranın (c) bendinin uygulanmasında, vardiya sayısının tespitinde kaçak tespiti yapan kuruluşun görevlilerinin tespiti ve şirket kayıtları, bunun mümkün olmaması halinde kamu kurum ve kuruluşları tarafından verilen resmi belgeler göz önüne alınır. Çalışma saatlerinin üçüncü fıkranın (c) bendinde belirtilenlerden daha fazla olmasının tespiti durumunda ise, tespit edilen saatler esas alınır.

Kaçak elektrik enerjisi tüketiminin faturalandırılması

MADDE 46 - (1) Tüm kaçak kullanımlara ilişkin hesaplamalar Kurul onaylı tarife tablolarındaki ilgili tüketicinin tüketici grubuna ilişkin tek terimli, tek zamanlı aktif enerji ve dağıtım tarifesi üzerinden yapılır. Yapılan hesaplamalarda reaktif enerjiye ve trafo kayıplarına ilişkin bedeller dikkate alınmaz.

(2) Kaçak elektrik enerjisi tükettiği tespit edilen tüketicinin, 44 üncü madde çerçevesinde hesaplanan tüketimi, dahil olduğu tüketici grubuna kaçak elektrik enerjisi tükettiği dönemde uygulanmakta olan ve birinci fıkrada kapsamı belirtilen tarifinin 1,5 katı ile çarpılarak, kaçak enerji tüketim bedeli hesaplanır ve bu bedel fatura edilir.

(3) Tüketicinin aynı veya başka bir kullanım yerinde mükerrer kaçak elektrik enerjisi tükettiğinin tespiti edilmesi durumunda, kaçak elektrik enerjisi tüketiminin tespit edildiği tarihte yürürlükte olan ve birinci fıkrada kapsamı belirtilen tarifinin 2 katı göz önüne alınarak hesaplama yapılır.

(4) Perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşması olmayanlara ilişkin kaçak elektrik enerjisi tüketimindeki hesaplamalar, ticarethane tüketici grubuna uygulanan birinci fıkrada kapsamı belirtilen tarife üzerinden yapılır.

Davaya konu 06/10/2022 tarihli kaçak elektrik tüketimi tespit tutanağının ... nolu tesisata yönelik olarak "harici hat çekmek sureti ile elektrik enerjisi tüketilmesi" gerekçesi ile düzenlendiği ve tutanağın altının davacı tarafından imzalandığı,

Elektrik Perakende Satış A.Ş.'nin 03/02/2023 tarihli cevabi yazısında davaya konu tesisatta davacının 03/11/2010 tarihinde başlayan ve halen devam eden aboneliğinin bulunduğu, ilk derece mahkemesince taraf delillerinin toplandığı ve dava dosyasının Elektrik Mühendisi ve Makine Mühendisinden oluşan bilirkişi heyetine tevdi edildiği, 24/10/2023 tarihli kök ve 28/11/2023 ile 03/02/2025 tarihli ek bilirkişi raporlarının dosya arasına alındığı, davacının geçmiş dönem tüketimlerine ilişkin tüketim ekstrelerinin incelendiği, davacının kaçak elektrik kullanımına konu tesisatta 15/09/2022 tarihinde sayaç değişim işlemi yapıldığı, bu tarihte davalı şirket görevlileri tarafından bir kaçak tespiti yapılmadığı gibi sökülen sayacın doğru tüketim kaydetmemesi ve/veya davacı tarafından sayaca müdahale edilmesinden kaynaklanan bir kaçak tespiti/tahakkuku da yapılmadığı, bu yönde bir iddia ve ispatın bulunmadığı, bu nedenle bilirkişiler tarafından kaçak elektrik tüketimi tespit tutanağında yer verilen harici hat çekme şeklindeki kaçak kullanım nedeni ile 15/09/2022-06/10/2022 tarihleri arasındaki 21 günlük süre dikkate alınarak 30/05/2018 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin 45. Maddesi uyarınca hesaplama yapıldığı, her ne kadar davalı şirket tarafından düzenlenen kaçak elektrik tüketimi tespit tutanağına istinaden yapılan tahakkuk işleminde kaçak elektrik tüketimi yapılan işletmenin ortalama günlük çalışma saatinin 10 saat olduğu yazılmış ve yine bu saat üzerinden hesaplama yapılması gerektiği istinaf sebebi olarak ileri sürülmüş ise de; tespitin hangi veri, kayıt, fotoğraf...vs esas alınarak yapıldığının tutanak içeriğinden

anlaşılmadığı, davalı şirketin bu iddiasının ispatına yarar bir delil/belge de sunmadığı anlaşıldığından usul ve yasaya uygun bilirkişi kök ve ek raporları hükme esas alınarak verilen davanın kısmen kabulüne yönelik kararın usul ve yasaya uygun olduğu kanaatine varılarak davalının istinaf itirazlarının reddine karar verilmiştir.

Mahkemece, hukuki nitelendirmenin, davadaki ileri sürülüş ve dosya kapsamına uygun olarak belirlendiği, taraflarca ileri sürülen delillerin toplanarak usulüne uygun olarak değerlendirildiği, delillerin değerlendirilmesinin dosya kapsamına uygun bulunduğu, taraflarca ileri sürülen iddia ve savunmaların tartışılarak gerekçeli kararın oluşturulduğu, ihtilafa uygulanması gereken yasal mevzuatın doğru olarak tespit edildiği, mahkemenin karar gerekçesiyle hüküm fıkrasının birbiriyle uyumlu olduğu ve mahkeme hükmünün yasal unsurları taşıdığı, istinaf talepleriyle sınırlı olarak yapılan incelemede; ilk derece mahkemesi kararının usul ve esas bakımından hukuka uygun bulunduğu anlaşılmalı, ilk derece mahkemesi kararına davalı vekili tarafından yapılan istinaf talebinin HMK'nin 353/1-b.1 maddesi gereğince esastan reddine dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklanan nedenlerle; Davalı vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nin 353/1-b.1 maddesi uyarınca esastan reddine dair, dosya üzerinden yapılan inceleme sonucunda, 6100 sayılı Kanununun 362/1-a maddesi uyarınca KESİN olarak oybirliği ile karar verildi.24/04/2026

T.C.
ANKARA
BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ
22. HUKUK DAİRESİ
Esas No : 2025/36
Karar No : 2026/515
Karar Tarihi : 17.04.2026

İDDİANIN ÖZETİ

Davacı vekili dava dilekçesinde özetle; müvekkili şirketin elektrik piyasasında lisanssız elektrik üretim yönetmeliği kapsamında faaliyet gösterdiğini, ürettiği elektriği, faaliyet göstermekte olduğu bölgede görevli olan tedarik şirketi davalıya sattığını, müvekkili şirket tarafından üretilen elektriğe istinaden 15.08.2022 tarihli RNR2022000000045 sayılı faturanın keşide edildiğini, davalı şirket tarafından faturaya karşı herhangi bir şekilde itiraz edilmediğini, borcun ödenmemesi üzerine takip başlattıklarını, davalının itiraz ettiğini, davalı şirketin müvekkili şirkete olan muaccel borcunu icra takibine itiraz ettikten sonra ve dava ikame edilmeden önce yalnızca ana parayı yani fatura tutarını ödemiş olup borcun fer'ilerini ödemediğini, takipten kaynaklı doğan 82.902,49 TL vekalet ücreti ve 3.104,46 TL icra dosya masraflarının ödenmesini yapmadığını ileri sürerek davalının Eskişehir 8. İcra Müdürlüğü'nün 2022/6968 esas sayılı dosyasına yaptığı itirazının iptaline, takibin devamına, asıl alacağın %20'sinden aşağı olmamak üzere davalı aleyhine icra inkar tazminatına hükmedilmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

SAVUNMANIN ÖZETİ

Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle, davacının müvekkili şirket nezdinde doğmuş ve doğacak tüm alacaklarının ve gelirlerini Üsküdar 21. Noterliğinin 07/02/2022 tarih 5336, 5337, 5339 yevmiye nolu temlik sözleşmesi ile ... Bankası A.Ş. Yenişehir Ankara Şubesine temlik ettiğini, davacının temlik edilmiş olan bir alacak sebebiyle müvekkilinden yeniden alacak talebinde bulunmasının iyi niyet ve dürüstlük kurallarına aykırı olduğunu ileri sürerek davanın reddine karar verilmesini istemiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARININ ÖZETİ
Mahkemece 23/01/2023 Tarih, 2022/1245 Esas, 2023/67 Karar sayılı ilamı ile davanın aktif husumet ehliyetinin bulunmadığı gerekçesiyle reddine karar verildiği, kararın davacı vekili tarafından istinaf edilmesi üzerine Dairemizin 07/12/2023 Tarih, 2023/1759 Esas, 2023/1657 Karar sayılı ilamı ile kaldırıldığı, kaldırma kararı üzerine mahkemece yapılan yargılama sonucunda, toplanan delillere ve tüm dosya kapsamına göre, asıl alacak davadan önce ödenmiş olmakla birlikte icra takibinde talep edilen icra harç ve masraflarıyla icra vekalet ücreti ödenmediği, alacağın fer'isi durumundaki bu kalem talepler yönünden davacının dava açmakta hukuki yararının bulunduğu, faiz yönünden de Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliğinin 25. maddesinin 3. bendi gereği görevli tedarik şirketinin ödemede temerrüde düşmesi halinde 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanununun 51. maddesine göre belirlenen gecikme zammının iki katı oranında uygulanacağı ve bu oranın aylık %1,6 şeklinde düzenlendiği, davacı vekilince takip talebinde yıllık bazda bu gecikme zammından daha az oranda gecikme faizi talep edildiği, bu nedenle gecikme faizi talebinin ve faiz oranının da yerinde olduğu, asıl alacak dava tarihinden önce ödenmiş olduğundan davacı alacaklı lehine icra inkar tazminatına esas alınabilecek matrah bulunmadığı gerekçesiyle davanın kabulüne, itirazın alacağın fer'ileri ve icra giderleri yönünden iptali ile takibin alacağın fer'ileri ve icra giderleri yönünden devamına, icra inkar tazminatı talebinin reddine karar verilmiştir.

İSTİNAF SEBEPLERİ

Davalı vekili istinaf başvuru dilekçesinde özetle; müvekkili nezdinde doğmuş ve doğacak tüm alacakların 60.000.000,00 TL'lik kısmının 07/02/2022 tarih 5336, 5337 5339 yevmiyeli temlik sözleşmeleri ile dava dışı ... Bankası'na temlik edildiğini, davacının aktif husumetinin bulunmaması nedeniyle hak talebinde bulunamayacağını, kabul anlamına gelmemek kaydıyla davacının alacağı ispat etmesi gerektiğini, takibe konu ana paranın haciz baskısı altında müvekkili tarafından haricen ödendiğini ileri sürerek ilk derece mahkemesi kararının kaldırılmasını istemiştir.

UYUŞMAZLIK KONUSU OLAN HUSUSLAR

Uyuşmazlık, mahkeme kararının usul ve yasaya uygun olup olmadığı noktasında toplanmaktadır.

DELİLLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE GEREKÇE

Dava, itirazın iptali istemine ilişkindir.

İnceleme, 6100 sayılı HMK'nin 355.maddesi uyarınca istinaf dilekçesinde ileri sürülen sebeplerle sınırlı, ancak kamu düzenine ilişkin nedenler resen göz önünde tutularak yapılmıştır.

Dairemizin 07/12/2023 Tarih, 2023/1759 Esas, 2023/1657 Karar sayılı ilamında;

"Mahkemece davacının alacağını temlik ettiği bu nedenle aktif husumeti bulunmadığından davanın reddine karar verilmişse de; taraflar arasında düzenlenen 07.02.2022 tarihli temlik sözleşmesinin incelenmesinde; temlik edenin davacı şirket, temlik alan ... Bankası olduğu, temlik sözleşmesinin muhatabının davalı ... A.Ş olduğu, temlik alan banka davacı ile imzaladığı genel kredi sözleşmesi kapsamında kullandığı/ kullanacağı... krediler doğmuş ve doğacak her türlü kredi borçlarının teminatı olarak; temlik veren davacı şirketin GES'ten kaynaklı yaptığı ya da yapacağı elektrik üretimleri nedeniyle muhataplar nezdinde doğmuş ve doğacak alacakları gelirleri veya bağlantı anlaşmaları ve sistem kullanım anlaşmaları tahtında muhataplar ile temlik veren

arasında imzalanmış veya imzalanacak olan elektrik enerjisi üretimi elektrik enerji ve kapasitesinin perakende satışı veya perakende satış hizmeti konulu sözleşme ve bu sözleşmeye ekli belgeler kapsamında temlik verenin muhataplar nezdinde doğmuş ve doğacak gelirleri ile birlikte her türlü hak ve alacağı ile... tüm para, gelir ve alacakları, fekki devir alan tarafından bildirilinceye dek devir alan Bankaya temlik edildiği" anlaşılmıştır.

Taraflar arasındaki sözleşmenin (ii) bendinde de; " Devreden, devir (temlik) ettiği alacakların ilgili ödeme yerinden talep tahsil ve ahzu kabza devralan (temellük eden) sıfatıyla bankanın ve özellikle de Yenişehir Ankara Şubesinin yetkili olduğunu... yapılan ödemelerin yeterliliği konusunda araştırma yapmaya mecbur olmadığını devir (temlik) edilen alacaklarla ilgili işlemlerin yürütülmesinden de sorumlu olmayacağını, devir (temlik edilen) alacağın tahsilini sağlamak için herhangi bir işlem yapmak, kanuni takibe geçmek gibi mecburiyetlerinin bulunmadığı ve vaki olabilecek her türlü gecikmelerden sorumlu tutulmayacağını kabul ve beyan eder" hükmü bulunmaktadır.

Davadan önce davalı tarafından dava konusu faturaya istinaden bir ödeme yapıldığı hususu da tarafların kabulünde olduğundan Mahkemece, dava dışı temlik alan bankaya müzekkere yazılarak dava konusu faturanın temlikname kapsamında devredilip devredilmediği, bu fatura kapsamında temlik alanın alacaklı olup olmadığı hususu araştırılmaksızın mahkemece aktif husumet yokluğu nedeniyle davanın reddine karar verilmesi doğru olmamıştır.

Bu durumda, dava dosyasının kapsamı ile mevcut delil durumu ve ileri sürülen istinaf sebepleri birlikte değerlendirildiğinde; mahkemenin hüküm kurmasını sağlayacak olan tüm esaslı delillerin toplanmamış, mahkemece değerlendirilmemiş olması nedeniyle, davacı vekilinin istinaf başvurusunun açıklanan nedenlerden ötürü kabulüne, yerel mahkeme kararının 6100 sayılı HMK'nun 353/1-a-6.maddesi uyarınca kaldırılmasına ve dosyanın ilk derece mahkemesine gönderilmesine karar vermek gerekmiştir." gerekçelerine yer verilmiştir.

Mahkemece, yargılamanın HMK'da düzenlenen usul kurallarına uygun olarak yapılmış olmasına, kamu düzenine aykırılık hallerinin bulunmamasına, dosya kapsamındaki bilgi, belge ve toplanan deliller değerlendirilip yasal düzenlemelere uygun isabetli, yeterli gerekçeyle karar verilmiş olmasına, ileri sürülen istinaf sebepleri dikkate alındığında mahkeme kararında usul ve esas yönünden yasaya aykırılığın olmamasına ve özellikle kaldırma kararı doğrultusunda araştırma ve inceleme yapılarak karar verilmiş olmasına göre davalı vekilinin istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesi gerekmiştir.

HÜKÜM :Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere; Davalı vekilinin istinaf başvurusunun Hukuk Muhakemeleri Kanununun 353/1-b.1.maddesi gereğince ESASTAN REDDİNE, HMK'nin 362/1.a maddesi gereğince dosya üzerinden yapılan inceleme sonunda kesin olmak üzere 17/04/2026 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

T.C.

SAKARYA

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

5. HUKUK DAİRESİ

Esas No : 2025/1913

Karar No : 2026/611

Karar Tarihi : 16.04.2026

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkili idarece ihale edilen ve yüklenici davalı FAM Ltd. Şti ve diğer davalı Özkartallar A.Ş.'nin adi ortaklığı tarafından yapımı tamamlanan 2016/202366 İKN'li "Başiskele İlçesi, Kullar Çamur Yakma ve Enerji Üretim Tesisleri" işi sözleşmesinde belirtilen 2 yıllık işletme sürecinin 13/04/2023 tarihi itibarıyla tamamlandığı, 14/05/2024 tarihinde kesin kabulün yapıldığı, Teknik Şartnamenin "Madde 1.6.4.3 İşletme Rejimi" hükmü gereği tesis çalışma verilerinin daha önce yükleniciye bildirildiği, 8.000 saat emre amadeliliğinin sağlamadığı, Teknik Şartname Bölüm 6. Kabul, Garanti ve İşletim Şartları başlığı altındaki "Tesisin garanti süresi (2 yıl) içinde idarenin belirleyeceği zaman dilimlerinde, en az 5'er adet 3'er gün süreli performans testine tabi tutulacaktır." maddesi gereği, yapılan performans testlerinin tamamında, tüketilen doğalgaz miktarı ve üretilen elektrik miktarının teknik şartnamede belirtilen performans değerlerini sağlamadığının tutanaklarla tespit edildiğinden "Teknik Şartname Bölüm 7. Taahhüt ve Cezalar" başlığı altındaki formüle göre tek bir sefere mahsus 274.027.755,27037 TL ceza bedeli hesabının yapılmış olduğu, bu ceza bedelinin 1/180'i olan 1.522.376.42 TL'si tahakkuka bağlandığından fazlaya ilişkin talep hakları saklı kalmak üzere şimdilik 1.522.376,42 TL'nin kesin kabul tarihi olan 14.05.2024 tarihinden itibaren avans faizi ile tahsilini talep ve dava etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; sözleşmenin belirttiği değerlerde yakıt kullanılıp elektrik üretilmesi için sözleşmede belirtilen evsafıta çamurun gelmesinin gerektiği, öngörülen nitelikte çamurun gelmemesine bağlı olarak öngörülen sonuçtan sapmaların olmasının doğal olduğu, tesisin geçici kabul yapıldıktan sonra idare tarafından çeşitli tarihlerde performans testleri yaptığı, alınan numunelerin idarenin kendi kurumu olan İzaydaş ve Tubitak Mam'a gönderildiği, idarenin teknik şartnamede yer alan taahhüt ve cezalar maddesine dayalı olarak 274.027.755,27 TL ceza uyguladığı, işin bedelinin 14.196.896,80 TL olup cezanın sözleşme bedelinin yaklaşık 19,3 katı olduğundan fahiş olduğunu belirtilerek davanın reddini talep etmiştir.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararına göre;... davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İSTİNAF

A. İstinaf Yoluna Başvuranlar

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili istinaf isteminde bulunmuştur.

B. İstinaf Sebepleri

Davacı vekili istinaf dilekçesinde; davaya konu alacak için idare performans testlerinde idarenin yükümlülüklerini yerine getirerek sisteme verdiği arıtma çamurunun sözleşme ve eki olan teknik şartname bölüm 6, kabul, garanti ve işletme şartları başlığı altında performans testi, idarenin taahhüt ettiği referans alınacak işletme şartlarındaki analizler ile yüklenicinin taahhüt ettiği 1 ton

yaş çamur başına 0,192 MW/sa elektrik üretimi ve 59 Nm³ doğalgaz tüketimini kapsar "hükmünü sağlamamasından dolayı sözleşme dosyasında belirtilen cezai hüküm karşılığında kesilen işletme performans cezasının bir kısmı konusu olduğu, kesilen cezanın sözleşme ve şartnameye uygun olduğunu beyanla, yerel mahkeme kararının kaldırılmasını ve davanın kabulüne karar verilmesini talep etmiştir.

Davalı vekili cevap dilekçesinde; davanın hukuka aykırı olduğu sabit olduğundan davanın reddine yönelik ilk derece mahkemesi kararına karşı yapılan istinaf başvurusunun esastan reddine karar verilmesini talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme
Uyuşmazlık, Alacak (Eser Sözleşmesinden Kaynaklanan) istemine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 Sayılı HMK, 6098 Sayılı TBK,

3. Değerlendirme

Dava, eser sözleşmesi ilişkisinden kaynaklanan ve sözleşmenin eki sayılan teknik şartname uyarınca belirlenen ceza bedelinin tahsili istemine ilişkindir.

İnceleme, 6100 sayılı HMK'nın 355. madde hükmü uyarınca istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak ve kamu düzenine aykırı hususların olup olmadığı gözetilerek duruşmasız olarak yapılmıştır.

Davacı, taraflar arasında akdedilen "Başiskele Kullar Çamur Yakma ve Enerji Üretim Tesisi (proje)"sine dair işin teslim edildiği, işin asıl işlevi olan atık çamurun yakılması prosesi ile ikincil işlevi olan enerji üretiminde tesisin çalışmasına/üretimde engel teknik bir problem olmadığı, projenin ikincil hedefi olan elektrik üretimi veriminde/performansında

ve kullanılan doğalgaz sarfiyatı miktarında teknik şartname verilerinin sağlanmadığı, dava konusu tesiste çok sık elektrik kesintisi yaşandığı, bu sık elektrik kesintileri durumunun tesisin çalışmasını sekteye uğrattığı, elektrik kesintileri nedeniyle dur-kalklardan ötürü tesisin istikrarlı çalışmadığı, doğal gaz sarfiyatını artırdığı, Çevre Mevzuatı nedeniyle zorunlu olan kurulu online SEÖS sisteminin istikrarlı çalışmasına engel olduğu, dava konusu tesise gelen arıtma çamurlarının, çeşitli AAT'lerden gelmesi nedeniyle hem atık karakterizasyonunun değişken karakterde olduğu, hem de çamur içinden somun, vida vb. yabancı maddeler çıktığı tespitlerine istinaden bu durumun tesisin performansında istikrarsızlık ve bozulmalara neden olduğundan TBK'nın 182. Maddesi uyarınca sözleşmenin eki teknik şartnamede düzenlenen cezai şartın şimdilik 1.522.376,42 TL'sinin kesin kabul tarihinden itibaren avans faizi ile birlikte tahsilini talep etmiştir.

Davalı, tesisin sözleşme ve projelere uygun inşa edildiği, geçici ve kesin kabulün bu durumu teyit ettiği, performans sapmalarının eserin kurulumundan değil tesise gelen çamurun referans kompozisyona uymamasından kaynaklandığından bahisle davanın reddini savunmuştur.

Mahkemece, davanın reddine dair verilen karar davacı vekilince istinaf edilmiştir.

Davacı ile davalı ile davadışı FAM Şirketi arasında 18/08/2016 tarihli, İKN 2016/202366 numaralı "Başiskele İlçesi Kullar Çamur Yakma ve Enerji Üretim Tesisi İnşaatı" yapım ve işletme işine dair sözleşme imzalanmış olup, sözleşme bedeli

14.196.896,80 TL olup, davacı İSU Genel Müdürlüğü iş sahibi, Özkartallar & FAM iş ortaklığı ise yüklenicidir. İş ortaklığını oluşturan davalı (tasfiye Halinde) Fam İnşaat Sanayi Ve Ticaret Limited Şirketi hakkında dava açılmadan önce verilmiş bir iflas kararı bulunduğu, iflas kararı verilen şirket yönünden dava kayıt kabul davası niteliğinde olduğundan müflis şirket yönünden yetkisizlik kararı verilmek üzere ayırma kararı verilmiş, yargılamaya davalı Özkartallar Şirketi yönünden devam edilmiştir.

Taraflar arasında kurulan sözleşme 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 470 ve devamı maddeleri hükümlerine göre eser sözleşmesidir. Yüklenicinin edimi eseri iş sahibinin amacına, fen ve tekniğine uygun olarak teslim etmek iş sahibinin edimi ise iş bedelini ödemektir. Sözleşmede garanti şartı bulunması halinde işi yapan taşeron ya da yüklenici garanti vermekle iş sahibinin açık ayıplarda muayene ve süresinde ihbar yükümlülüğünü, gizli ayıplar yönünde de derhal ihbar yükümlülüğünü kaldırmayı ve garanti süresi içinde ortaya çıkan bu ayıpları bedelsiz olarak gidermeyi üstlenmiş demektir. Garanti süresi içinde ortaya çıkan açık ve gizli ayıplarla ilgili iş sahibi ayıp ihbarında bulunmak zorunda kalmaksızın zamanaşımı süresi içinde ayıbın giderilmesi ve zararlarını isteyebileceği gibi, iş bedeline karşı ayıp defini de ileri sürebilir (Yargıtay 15. Hukuk Dairesi'nin 19.06.2014 gün 2013/4976 Esas 2014/4282 Karar, 28.01.2015 gün 2014/1955 Esas, 2015/442 Karar sayılı ilâmları).

İmalâtın ayıplı olması halinde iş sahibinin hakları 818 sayılı BK 360 maddesinde (TBK 475. madde) sayılmıştır. Buna göre eserin iş sahibinin kullanamayacağı derecede ayıplı olması veya hakkaniyet kaideleri gereği eseri kabul etmesinin iş sahibinden beklenememesi

veya eserin sözleşmede açıkça kararlaştırılan nitelikleri taşımaması halinde iş sahibi eseri kabulden kaçınarak sözleşmeden dönebilir. Aynı maddenin II. fıkrasında ayıbın eserin reddini gerektirecek nitelikte bulunmaması halinde iş sahibinin işin ayıbı oranında bedelden indirim ve eğer aşırı bir masrafı gerektirmez ise bütün masrafları yükleniciye ait olmak üzere eserin ücretsiz onarımını isteyebileceği hükmü getirilmiştir.

Ceza şartı, borcun belirlenen zaman veya yerde ifa edilmemesi durumu için kararlaştırılmışsa alacaklı, hakkından açıkça feragat etmiş olmadıkça veya ifayı çekincesiz olarak kabul etmiş olmadıkça, asıl borçla birlikte cezanın ifasını da isteyebilir (TBK 179/2). Gecikme cezasının istenebilmesi sözleşmede açıkça kararlaştırılmış olmasını gerektirir. Alacaklı ifayı çekincesiz olarak kabul etmiş ise, gecikme cezası isteyemez. Ancak aksi sözleşmede kararlaştırılabileceği gibi, alacaklının ifadan önce gecikme cezası hakkını saklı tuttuğunu gösterir davranışları mevcut ise, sonradan yapılacak teslim sırasında çekince koymamış olsa dahi gecikme cezası talep edebilir. (Yargıtay 15. HD 12.04.2010, 09/7003, 10/2104). Sözleşmenin feshi halinde kural olarak müspet zarar kapsamındaki cezai şart talep edilemez. Ancak sözleşmede feshedilmeyen süre öngörülmüş ise, sözleşme daha sonra feshedilmiş olsa dahi bu süre ile sınırlı olarak cezai şart istenebilir (Yargıtay 15. HD 08.10.2019, 539/3835).

Somut dosyada, sözleşmede kararlaştırılan iş Başiskele İlçesi Kullar Çamur Yakma Ve Enerji Üretim Tesisi İnşaatı işi olup, işin geçici kabulün yapıldığı, iki yıllık işletme dönemi tamamlandıktan sonra 14.05.2024

tarihinde kesin kabulün gerçekleştirildiği dosya kapsamındaki kabul tutanaklarıyla sabittir. Davacı, garanti/işletme sürecinde yapılan performans testlerinin tamamında doğalgaz tüketiminin 59 Nm³/ton sınırını aştığı, elektrik üretiminin de bir kısım testte hedefin altında kaldığı, bu nedenle teknik şartnamedeki formüle göre tek seferlik cezanın tahsilini talep etmekte, dayanak olarak beş test tutanağı, laboratuvar analiz raporları ve AYARGEM değerlendirmesini sunmuştur. Davalı ise, tesisin sözleşme ve projelere uygun inşa edildiği, geçici ve kesin kabulün bu durumu teyit ettiği, performans sapmalarının eserin kurulumundan değil tesise gelen çamurun referans kompozisyona uymamasından kaynaklandığından bahisle ayıplı imalat bulunmadığını savunmaktadır.

Mahkemece mahallinde yapılan keşif neticesinde alanında uzman bilirkişi heyetinden alınan kök ve ek raporda belirlendiği üzere, teknik şartnamenin 1.6.2.1 maddesinde öngörülen performans parametrelerinin "tekil referans değerler" biçiminde düzenlendiği, herhangi bir tolerans aralığı öngörülmediği, endüstriyel proseslerde girdilerin doğal değişkenliği ve ölçüm/operasyon sapmaları nedeniyle tekil değerlerin süreklilikle sağlanmasının hayatın olağan akışına uygun olmadığı kanaati bildirilmiş olup, dosyada, eserin kurulumuna ilişkin kabulü engelleyecek nitelikte bir yapım kusuru saptanmadığı, geçici ve kesin kabul tutanakları ile elektrik tesisatına dair uygunluk tespitlerinin bu sonucu desteklediği anlaşılmaktadır. Performans sapmalarının belirleyici nedeni olarak tesise sevk edilen çamurun referans kompozisyondan sistematik biçimde farklı ve dönemsel olarak değişken olması öne çıktığı, yüksek ve dalgalı nem, düşen kuru madde ve değişen alt ısı değer, akışkan yatakta yanma için gerekli ilave enerjiyi artırarak, bunun da doğalgaz sarfiyatını yükselttiği ve verim hesaplarını etkilediği, ilk iki testteki üretim düşüklüğüne rağmen sonraki üç testte elektrik üretiminin referans değeri yakalaması veya sınırında

seyretmesi de, sapmanın eserin yapımından ziyade girdi kalitesindeki değişkenliğe duyarlı bir işletme sonucu olduğunu gösterdiği, sonuç olarak, tüketilen doğalgaz miktarı ile üretilen elektrik miktarının teknik şartnamedeki performans değerlerini sürekli ve birlikte sağlayamamasının, yüklenicinin eseri gereği gibi inşa etmemesinden ya da yapım kusurundan kaynaklandığı dosya kapsamıyla doğrulanmadığını ortaya koymuştur. Bilirkişi bulguları ve kabul tutanakları, sapmanın başlıca nedeninin tesise gelen çamurun referans şartnameden farklı ve değişken nitelikte olması, özellikle yüksek ve dalgalı nem oranı ile buna bağlı kuru madde ve ısı değer değişimleri olduğunu ortaya koymakta olup, bu durumda teknik şartnamedeki cezai şartın koşulları oluşmadığından davanın reddine dair verilen Mahkemenin kararında bir isabetsizlik bulunmamıştır.

HÜKÜM : Yukarıda açıklanan nedenlerle; Kocaeli 1. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 16/10/2025 tarih, 2024/361 Esas - 2025/645 Karar sayılı kararı usul ve esas yönünden hukuka uygun bulunduğundan davacının istinaf başvurusunun HMK'nın 353/1-b.1 maddesi gereğince esastan reddine dair dosya üzerinde yapılan inceleme sonucunda HMK'nın 353/1.b.1 ve 361/1 maddeleri gereğince, kararın tebliğ tarihinden itibaren 2 hafta içerisinde Yargıtay ilgili Hukuk Dairesine temyiz yolu açık olmak üzere 16/04/2026 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

NİSAN 2026 ENERJİ PİYASASI LİSANSLARI

2026 Nisan ayında Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından Elektrik Piyasasına ilişkin olarak 20 adet üretim lisansı, 1 adet tedarik lisansı ve 2 adet OSB Dağıtım Lisansı verilmiş, 5 adet üretim lisansı sonlandırılarak eskisinin devamı mahiyetinde yeni üretim lisansı verilmiş ve 3 adet üretim lisansı sona erdirilmiştir.

Verilen 20 adet üretim lisansının kaynak bazında dağılımı incelendiğinde; 6 adedinin rüzgâr enerji santrali (RES), 11 adedinin güneş enerji santrali (GES), 1 adedinin hidroelektrik santral (HES), 1 adedinin depolamalı rüzgâr enerji santrali (DRES) ve 1 adedinin doğalgaz santrali (DGES) için verildiği görülmektedir.

2026 Nisan ayında Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından Petrol Piyasası kapsamında 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu uyarınca 1 adet madeni yağ lisansı ile 2 adet ihrakiye teslimi lisansı verilmiştir.

BOSCA

LAW

BOSCA Law
Tekstilciler cad.
Sabri Mermutlu İş Merkezi No: 33/5
Balgat Çankaya ANKARA
Tel: 03124739570 (Pbx)
info@bosca.av.tr

www.bosca.av.tr